

Upravništvo Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Ispravniki oddelkov: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računski: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti Conti Piva No 11-3118

IZJAVLJENO ZAPOSLOVANJE
Italije in izposredništvo
Ljubljana, Pucničjeva ulica 5 A MILANO

JUTRO

Izjava vsak dan razen ponedeljka
Naročniki izplačajo mesečno Lir 12.—
za inozemstvo pa Lir 22.80

Uredništvo:
Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5, telefon
31-22, 31-23, 31-24

Rekopisi se ne vračajo
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ed estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Letalski spopadi

V bojih nad Sredozemljem je bilo sestreljenih 10 angleških letal, mnogo pa jih je bilo uničenih na Malti

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 22. aprila naslednje 690. vojno poročilo:

Sovražne elemente, ki so se z oklopnimi vozili približali našim postojankam na cimeniških bojiščih, je naše topništvo obstrlelo in zavrnilo.

V letalskih dvobojih so nemški lovci sestrelili dve letali tipa Curtiss, medtem ko se je letalo tipa Hurricane, ki ga je zadelo protiletalsko topništvo naše divizije, razbilo na tleh.

Velike skupine osnega letalstva so silovito napadle pomorske poriške in leta-

lišča na otoku Malti. Zadata in zažgana so bila skladišča streliva, zaloge goriva in torpedov ter prisiljene k molku štiri protiletalske postojanke, poškodovana neka trgovska ladja in večje število letal uničenih na tleh.

V spopadih s sovražnimi lovci so nemški lovci sestrelili šest sovražnih letal, eno pa so sestrelili naši lovci.

Angleška letala so priletela nad Comiso in Catanijo, kjer so odvrkla nekaj bomb med prebivalstvom sta bili dve osebi ranjeni, poslopja v Cataniji pa lažje poškodovana.

Z bojišč na Pacifiku

Zopet bombe na Port Moresby

Sanghaj, 22. aprila d. Iz Melbourne javljajo, da so japonska letala ponovno bombardirala strateško važno luko Port Moresby. V poročilu je rečeno, da je pri napadu sodelovalo 9 japonskih bombnikov.

Obnovitvena dela na Malajskem polotoku

Sonan, 22. apr. s. Sumada, svetnik japonskih oblasti, ki upravljajo malajsko pokrajino, je ob svojem postopku z inšpekcijskega potovanja izjavil, da je mogel ugotoviti povsod red in mir. Dejal je nadalje, da so nasadi gume in kokosovega oreha, kakor tudi cinkovi rudniki utrpeli neznatno škodo, čeprav so Angleži skušali pred svojim umikom z ognjem uničiti vse, kar bi mogli uporabiti Japonci. Cinkovi rudniki v Penangu sploh niso bili poškodovani in bo Japonska iz njih pridobila do 150.000 ton cinka na leto, kar bo povsem zadostovalo za vso vzhodno Azijo. Sumada je zaključil svoje izjave z opozorilom, da so Japonci deloma že popravili ceste, mostove in železnice, ki so jih Angleži uničili ali poškodovali.

Potopljen avstralski rušilec

Sanghaj, 22. apr. d. Po informacijah iz Melbourne je avstralski min. predsednik Curtin izjavil, da so Japonci potopili v Bengalskem zalivu avstralski rušilec »Vampire« s 1090 tonami. Večina mornarjev posadke, ki je štela 134 mož, se je rešila. Šest mornarjev je bilo ubitih, eden je naknadno podlegel zadobljenim hudim poškodbam, dva pa še pogrešajo. Potopljeni rušilec je bil zgrajen v zadnjem letu prve svetovne vojne.

Japonski plen na Kitajskem

Tokio, 22. aprila (Domei). Z bojišča na Kitajskem javljajo, da so japonske čete, ki so 12. aprila pričele intenzivne akcije za očiščenje severnih predelov pokrajine Šantung, kjer se še zadržujejo neredne kitajske čete, doslej zajele že nad 2000 čungkingških gverilcev v pokrajini Čangkiu. Operacije japonskih oddelkov se energično nadaljujejo. Med vojnim plenom, ki je pri uničenju nerednih čungkingških oddelkov padel v japonske roke na področju Čangkiu, je bilo do 19. aprila naštetega obilo orožja in vojne opreme. Med drugim so Japonci zaplenili tudi 5 delavnic za popravilanje vojnih potrebščin. Med orožjem je 9 lahkih

Turški protest pri sovjetski vladi

Zanimive podrobnosti iz ozadja atentata na poslanika Papena

Ankara, 22. aprila. Iz dobro poučenega vira se doznava, da je turška vlada izročila sovjetski vladi protestno noto, ki se nanaša na neomejeno kampanjo sovjetskega tiska proti Turčiji v zvezi s procesom zaradi atentata na Papena. Turčija zahteva od Sovjetske zveze, naj takoj preneha to sovražno kampanjo, ker bo sicer morala turško časopisje opustiti svojo dosedanjno rezorviranost nasproti Sovjetski zvezi.

Vest, ki je bila nedavno razširjena v Angliji in po kateri naj bi bila Sovjetska zveza poslala prav tako protestno noto turški vladi, v kateri naj bi bila zahtevala takojšnjo izpustitev obeh agentov GPU Pavlova in Kornilova, se ni potrdila.

Znano je, da je turška policija po atentatu na Papena takoj ugotovila, da se je avtor atentata imenoval Omer Tokat, in je na tej osnovi lahko takoj aretirala njegova prijatelja, komunista Abdurahmana in Sulejmana, bivša jugoslovanska državljana, ki bi bil tudi Tokat. Od njih je policija zvedela nadaljnje podrobnosti glede imen organizatorjev atentata in tako je prišla na sled agentoma GPU Pavlovu in Kornilovu. Pavlov se je skrival v nekem poslopju generalnega sovjetskega konzulata v Carigradu, vendar ga je policija končno le aretirala, medtem ko se je Kornilov nekam dnu po atentatu poskušal odpraviti z vlakom v notranost države z namenom, da bi zbežal v sovjetsko zvezo. Turška policija je nadalje ugotovila, da je zapustil sovjetsko veleposlaništvo v Sofiji v spremstvu dveh diplomatskih agentov veleposlaništva, namenjen na ankarsko postajo. Po nalogu ankarske policije se je vlak, s katerim je potoval Kornilov, pomikal počasi naprej, tako da ga je mogel dohiteti poseben policijski avtomobil na postaji Cezarea. Na tej postaji je policija obkrožila vlak in povabila potnike, naj izstopijo. Sovjetski potniki v prvem razredu pa se niso hoteli odzvati povabilu in so se zabarikadirali v vagon. Po krajšem obsejanju so turški policaji vdrli v oddelke in s fotografiranjem ugotovili istovetnost Kornilova, ki so ga takoj aretirali in odvedli v Carigrad pred preiskovalnega sodnika. (Corriere della Sera).

Ankara, 22. aprila s. Ruski odvetnik, ki je prispel v Ankaro, da podpre oba sovjetska obtožbenca pri razpravi zaradi atentata na Papena in ki mu sodišče ni priznalo asistentne pravice, ki bi bil večer pri glavnem državnem tožniku. Obisk je izval mnogo komentarjev in kaže, kako se boče Sovjetska zveza za vsako ceno vtikati v ta proces.

Ankara, 22. aprila d. Po informacijah s poučenega mesta bo dospel turški poslanik pri sovjetski vladi v teku današnjega dneva v turško prestolnico, kamor ga je turška vlada pozvala na poročanje.

Turški politik o prijateljstvu z Nemčijo

Ankara, 22. aprila d. Tehtne besede o turško-nemških odnosih je v uvodniku objavil turški poslanec Mekmedin Sadak v listu »Akšas«. V članku je rečeno, da je Nemčija spoznala neomejnost turške politike in da je na tej osnovi prišlo do prijateljske pogodbe med obema državama, ki je koristna za obe stranki in je pripomogla, da si je Turčija ohranila svojo nevtralnost. Ako bi bila politika Nemčije preracunana samo na pridobitev časa potem bi bilo lahko najti vzroke za prepis. Nemčija pa jih ne išče, marveč nasprotno stremi za tem, da spravi s poti vse, kar bi moglo prijateljstvo kaliti. Obojestransko prijateljstvo ni nastalo na sentimentalnih poudarkih, marveč nasprotno na upoštevanju obojestranskih interesov. Nemčija ne more pričakovati v sedanjem vojnem položaju od Turčije nobenih težav, zakaj Turčija ne stoji Nemčiji na poti pri zasledovanju njenih ciljev. Tudi umsko-ruska vojna ne more motiti dobrih odnosov med Nemčijo in Turčijo.

Zaplomba tujih patentov v Ameriki

Lizbona, 22. apr. s. Po vestih iz Washingtona je Roosevelt odredil zaplombo vseh industrijskih patentov sovražnih držav, s katerimi se bo okoristila zverno-ameriška vojna proizvodnja.

Prodor med sovjetske postojanke

Uspešni boji na doneškem področju — Bombardiranje sovjetskih železnic — Trije municijski vlaki razstreljeni

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 22. aprila. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na doneškem področju so zavzele nemško-rumunske čete pri uspešnih napadih napadalnih čet nekaj močno utrjenih in zakritih oporišč sovražnika in so zajele več ujetnikov.

V srednjem in severnem odseku vzhodne fronte je bilo odbitih več krajevnih napadov sovražnika. Pri lastnem napadu so prodrli oddelki vojske in SS trdovratno branjene sovražnikove izpostavljenе postojanke, zajele večje število ujetnikov in zaplenile 13 topov. Oddelki bojnih in strmo-glavnih letal so napadali železniške naprave v sovražnikovem zaledju. Z zadetki z bombami so bili razstreljeni trije municijski vlaki. Mnoge železniške proge so bile pretrgane, uničenih pa je bilo veliko števil vagonov.

V severni Afriki ni bilo nobenih večjih bojev.

Na vojaških napravah v La Valletti in na letališčih na otoku Malti so bila povzročena z letalskimi napadi v valovih nova huda opustošenja. Sovražnik je izgubil z uničenjem na tleh 9 letal, v bojih nad otokom pa 7 letal.

Pred angleško južno obalo so potopila večerj lahka bojna letala sovražnikovo trgovsko ladjo s 5000 br. reg. tonami. V poslednji noči so bojna letala zadelo v južni Angliji z bombami neko tvornico razstreliva, v kateri je nastala nato eksplozija.

Rumunska kolonizacija Bukovine in Besarabije

Bukarešta, 22. apr. d. Tu je bilo uradno razglašeno, da se bo Rumunija po končani vojni posebno oddolžila vsem rumunskim vojnim junakom in vojakom, ki so se posebno odlikovali na bojiščih. Njim odnosno njihovim vojnem bo rumunska država po končani vojni po nalogu maršala Antonescu dodelila posestva v Besarabiji in Bukovini. Država bo prevzela

Atlantska obala zavarovana od Severnega rta do Biskajskega zaliva

Nemški tisk o ameriških in angleških načrtih za ustvaritev novega evropskega bojišča

Berlin, 22. apr. Nasproti načrtom za vpad na evropske celine, ki so tako v ospredju pisanja anglosaških listov, postavljajo nemški opazovalci te dni sijajno učinkovitost nemških postojank od Severnega rta do Biskajskega zaliva ter moč obrambnih naprav, ki so jih nemške oblasti oredile in ki se izvršujejo že skoro dve leti. Berlinški listi so v zvezi s tem objavili daljše dopise posebnih poročevalcev, ki prikazujejo svoje vtise in pripominjajo, da bo sovražnik, ako bo prišel, našel tam trdo kožo.

Berlinski dnevniki razpravljajo o razlogih, ki po njihovem mnenju navajajo Angleže in Američane, da bi poskušali tako tvegano podjetje. Anglosaški listi so ponovno nakazali kot glavni razlog morebitne kontinentalne pustolovščine nujno potrebo, da se z postavitvijo drugega evropskega bojišča pomaga boljševo, po mnenju diplomatskega sodruknika listov koncerna Scherl pa se ta razlog ne zdi zadosten. Pravi nagib za brzokone naslednji: Ako je Roosevelt pristal na Stalinovo tezo anglosaške ofenzive proti Nemčiji, tega gotovo ni storil samo za to, da bi prisilil na pomoč Rusom. Churchill, ki je bil prvotno nasprotni zamisli invazije na kontinentu, se tem načrtom ne upira več, vendar tudi on ne misli pri tem v prvi vrsti na pomoč moskovskemu zavezniku. Tako za Churchilla kakor za Roosevelta glavno vprašanje ni pomoč Sovjetski zvezi, temveč borba proti nemškim postojankam na Atlantiku. To nam pojasnjuje, zakaj zahteva Roosevelt od Anglije, naj bi vrgla na kontinent vso svojo silo, medtem ko bi Churchill najraje počakal na prihod nadaljnjih ameriških sil. Obadva pa soglašata v tem, da se anglosaška strategija ne more omejiti samo na pomoč boljševo, temveč mora z jasnimi sredstvi poskusiti, da uniči ogromne nemške vojaške naprave ob atlantski obali Evrope. Zaskrbljenost obeh demokracij zaradi teh naprav ima svoj izvor predvsem v čudovitih uspehih nemškega podmorniškega orožja. Proti nemškim podmornicam sta se Anglija in Amerika skušali naprej zavarovati s povečano obrambno zavarovanostjo lastne plovbe, sedaj pa prihajata vedno bolj to spoznanja, da prav za prav ni nobenega uspešnega sredstva proti podmornicam in da bi zato bilo pač najbolje, ako bi se polastili nemških atlantskih oporišč ob evropski obali. Cim bi se jim to posrečilo, tako mislijo v Londonu in Washingtonu, bi bile nemške podmornice avtomatsko fiksivirane. Prvi poskus v tem smislu je pomenil znani udar na Saint Nazaire, kjer pa je izkušnja pokazala, da je bila nemška reakcija hitrejša in močnejša kakor akcija nalašč za to izveščanih britanskih oddelkov.

Nemški pisec je mnenja, da se bodo poskus takšne vrste, kakršnega predstavlja oni v Saint Nazaire, lahko ponovili la še v zelo redkih primerih, kajti na evropski obali Atlantika, ki je v nemški posesti, je le malo oporišč za takšne napade, medtem ko je zelo mnogo naravnih pristanšč, kjer sovražnik ne more izvršiti umlečevanja takšne vrste. Naravna zollikovanost atlantske obale predstavlja za Nemčijo prav v tem pogledu ogromne prednosti.

Po informacijah iz švedskega vira se zapadni zavezniki odločajo za pobudo v Evropi in brzokone tudi v Sredozemlju pred-

tudi skrb, da bodo novi posestniki opremljeni s primernim kmetijskim orodjem in da jim bo podarjena živina, kolikor jo potrebujejo za obdelovanje zemlje.

Sibirsko poljedelstvo v krizi

Stockholm, 22. apr. d. Vodilni sovjetski list »Pravda« je objavil večerj zelo značilen uvodnik, v katerem iznaša ostre obtožbe proti odgovornim organom v kmetijstvu zapadne Sibirije. Ta članek, ki razkriva veliko notranjo trhllost sovjetskega gospodarskega sistema, je bil objavljen nato tudi po radiu. V njem je rečeno, da pripada kmetijstvu zapadne Sibirije v l. 1942 velika vloga prehrane sovjetskega prebivalstva v tistih krajih, kjer je poljedelstvo zaostalo. Ker pa je bilo preteklo jesen zorane in obdelane le del zemlje, bi bilo treba do skrajnosti napeti vse sile, da bi se opravila pomladna setev, toda prav sedaj, ko je geslo pospešene dela, so se na mnogih področjih Sibirije, toči sovjetske »Pravda«, pojavile velike zanikrosti. Zlasti slabota je s semenskim žitom. V mnogih predelih tega žita sploh ni, kjer pa je, je njegova kakovost manjvredna. To velja za obširne predele omskega področja, kjer je bilo semensko žito pred vskladiščenjem skrajno pomanjkljivo sortirano.

Molotov ne bo potoval v London

Berlin, 22. apr. Sovjetski komisar za zunanje zadeve Molotov je po vesteh iz nevturalnega vira sporočil v London, da ne more vrniti lanskega obiska angleškega zunanjega ministra Edena v Moskvi. Na pristojnih mestih v Londonu so to sporočilo pomirljivo pojasnjevali s trditvijo, da oddolžila sovjetskega komisarja nikakor ni treba spravljati zvezo s kakimi nespo-rumami med Londonom in Moskvo. V Berlinu so vselakor mnenja, da je bil obisk Molotova v Londonu odpovedan za nedolocen čas, kajti sprilo velikih notranjih težav Molotov sploh ne more zapustiti Sovjetske zveze. (Corriere della Sera.)

Omejevanje ameriške potrošnje

Buenos Aires, 22. apr. Naraščajoče pomanjkanje glavnih potrebščin in povišanje davkov kazeta ameriškemu ljudstvu, ki je bilo sebično navajeno samo na udobje, nujno potrebo varčevanja in koristnost ohranitve in uporabe starih predmetov, ki jih je prej prebivalstvo rado odvrlo. Kmetje so se zopet vrnili k konju in stare gospe se občitajo prijetnost pešhoje. Verjetno je, da bodo omejitve vedno večje in da se bo moralo ameriško ljudstvo odreči še marsičemu, zlasti tudi slaščicam, ki jih je prej uživalo v veliki meri. V kratkem bo racijonirana tudi prodaja sladkorja in sicer na osnovi 210 gramov na teden.

Moške obleke bodo brez ovratnika, brez notranjih žepov, brez pasu pri hlačah itd. Tudi za ženske bo ustvarjena nova moda, ki bo gledala predvsem na praktičnost oblek, tako da bodo uporabne za več prilik. Omejena bo nadalje uporaba mila, parfemov in kozmetičnih sredstev, medtem ko bodo moški dobivali le po eno britvico za britje na teden. Zelo velike bodo nadalje omejitve v uporabi gume.

Tako se morajo tudi Američani in Američanke polagoma navajati na žrtvovanje raznega luksusa in ugodnosti, ki so jih do večerj neomejeno uživali.

Včeraj sta se vrnila v New York šef ameriškega generalnega štaba general Marshall in direktor vojne proizvodnje Hopkins, ki sta se kot Rooseveltova poslanca mudila dalje časa v Londonu, kjer sta vodila razgovore o potrebi in možnosti ustvaritve tako znanega drugega bojišča. V poučenih krogih so mnenja, da je zlasti Hopkins vtrajal pri Churchill in pri drugih britanskih voditeljih na tem, da se čim prej začne ofenziva proti osl. Ni znan rezultat teh posvetov, zanimiva pa je informacija iz washingtonskih vladnih krogov, po kateri bo v najkrajšem času ustanovljeno posebno generalno anglosaško poveljništvo v Veliki Britaniji, ki naj bi imelo posebno nalogo, da izvršuje načrte in dirigira letalske napade na kontinentu. Ameriške letalske sile, ki sodelujejo z britanskim letalstvom, bodo razpolagale z lastnimi letališči in tudi tehnično osebje bo prišlo neposredno iz Združenih držav.

Navzočnost štirih britanskih funkcionarjev, izmed katerih je eden višji oficir, medtem ko so drugi pomorski strokovnjaki, ki so včeraj prispeli z ameriško misijo v An-

glojo, daje verjetnost navednim informacijam, glede praktičnosti izvedbe tega načrta pa je seveda vse, kakor vedno, prepusteno bodočnosti. (Stampa Sera.)

Sovjetski poslanik pri Rooseveltu

Rim, 22. aprila s. Sovjetski veleposlanik v Washingtonu je bil v dolgi avdijenci pri Rooseveltu. Ovinarjem, ki so ga vprašali o predmetu njegovih razgovorov, je sovjetski predstavnik dal razumeti, da se je govorilo v prvi vrsti o ameriški pomoči Sovjetski zvezi.

141 ameriških ladij potopljenih na Atlantiku

Lizbona, 22. apr. d. Londonski list »Daily Telegraph« poroča iz New Yorka, da so podmornice osi potopile doslej 141 ameriških trgovskih ladij. Poročilo pravi, da je bilo 75 ameriških parnikov potopljenih pred ameriško obalo, 24 v bližini atlantske obale Kanade, 34 na Karabskem morju in 8 ob atlantski obali Južne Amerike.

Cripps potuje na Malto

Rim, 22. apr. Po vesteh iz Londona je Churchill naročil Crippsu, naj odpotuje na Malto, da bo lahko osebno poročal vladi o vojaškem položaju na otoku. Ta vest je v raznih prestolnicah zbudila pravo senzacijo. Bržkone bi se Churchill rad iznebil Crippsa, ker ni zadovoljen zaradi njegovega velikega neuspeha v Indiji. Bivanje na Malti v teh dneh in teh nočeh neprestane osnega bombardiranja gotovo ni priporočljivo. Churchill je zares neumljen. (Regime fascista.)

Attlee o nemogočih prerokovanjih

Bern, 22. apr. Minister za dominijone in podpredsednik vlade major Attlee je imel preteklo nedeljo v Dundeeju govor, v katerem je dejal med drugim:

Ne moremo napovedovati izida ofenzivne spomladi in poleti na vzhodnem bojišču. Živimo v kritičnem letu in ne bomo zmagali v tej vojni brez prave borbe in žrtve.

V tolažbo poslušalcem je major Attlee navedel običajne številke o razpoložljivih silah zaveznikov, s katerimi se tolažijo. (Regime fascista.)

„Celice groze“ za angleške vojake

Lizbona, 22. apr. d. Londonski list »Daily Herald« piše, da bodo za vezbanje mladih vojakov pričeli v Angliji uporabljati nekakšne »celice groze«, v katerih naj bi se vojaki prijavili na stražni truški, ki ga povzroča vojna z današnjim modernim orožjem. V teh celicah groze bi se s pomočjo posebnih zvočnih pripomočkov reproducirali vsi vojni šumi v naravni jakosti in značaju. Poročilo londonskega lista pravi, da so se prvi poskusi s temi celicami groze popolnoma omešili in da so si vojaki že po nekaj »sejaj« dovolj okrepili živce za vojni truški.

Tri nesreče angleških letal

Madrid, 22. apr. d. Angleško letalstvo v zadnjih 24 urah doletelo tri hude nesreče, ki so dovele do uničenja treh letal in pri katerih je bilo mnogo človeških žrtev. Dve letali sta se v plamenih zrutili na tla, tretje letalo pa se je razbilo pri zasilenem pristanku. Najgroznejša je bila katastrofa velikega trimotornega letala Blenheim, ki je nosil znake francoske države pripadnosti, pa je bil v britanski ali morda gaullistični službi. Letalo je v zraku nenadoma s silnim treskom eksplodiralo in članj posadke so nezaščiteni padali iz njega. V bližini Heolse so kasneje našli med razbitinami letala silno napol zgoznela trupla angleških letalcev. Drugo letalo se je vnelo v zraku v bližini kraja San Bartolomeo v južni Španiji. Letalca sta odskočila iz letala že v veliki višini, vendar ju padali nista rešili in sta prav tako našla smrt pol razbitinami svojega aparata. Tretje angleško letalo se je razbilo, ko je bilo zaradi pokvarjenih strojev prisiljeno pristati na španskem ozemlju.

Neodvisnost argentinske pomorske plovbe

Buenos Aires, 22. apr. d. V odgovornih argentinskih mornariških krogih izjavljajo, da Argentina ne bo sodelovala v organizaciji medameriških konvojov, ki naj bi povečali varnost ladijskega prometa med posameznimi ameriški državami, in da tudi ne bo uporabljala svojih vojnih ladij za spremstvo svojega trgovskega brodogoja. Ta izjava z odgovornega mesta je važna glede na sedanje zasedanje medameriškega obrambnega komiteja v Washingtonu, na katerem se pravkar obravnava organizacija takih konvojov, v katerih naj bi sodelovale vse ameriške države. Ob enem je argentinski mornariški minister tudi opozoril na primer argentinskega trgovskega parnika »Lipsias«, ki kaže, da so za trgovsko brodogoj nevturalnih držav običajni varnostni ukrepi docela zadostni. Parnik »Lipsias«, ki je 16. aprila dospel v Buenos Aires, je bil od 20. marca na poti v nevarnem obalnem pasu na južnem Atlantiku, kakor je naglasil argentinski mornariški minister, pa ves ta čas ni imel opravka z nobeno izmed nevturalnih, ki jih lahko prinese bližina vojnega področja.

Oglasi v »Jutru« imajo vedno uspeh!

Proslava obletnice rojstva Rima

Obisk Zveznega Tajnika pri ranjenih in bolnih vojaki —
Otvoritev trgovine kmečkih gospodinj — Svečanost pri
GIL-u

Ljubljana, 21. aprila

Kakor v vsej državi je bil tudi v Ljubljani praznik rojstva Rima, ki je obenem praznik dela, zelo svečano praznovan. Zvezni Tajnik je izrazil željo, ki so jo vojaški krogi z veseljem pozdravili naj bi bila ta praznovanja posebej posebnost lokalne razmere in naj bi se zaradi tega praznovanja razen fašistov tudi vojaški krogi. S tem so vse proslave dobile prav poseben pomen in značaj.

Zvezni Tajnik Orlandini se je najprej podal v vojaško bolnišnico, kamor je prinesel številna darila stranke, ranjenim in bolnim vojaki. Zveznega Tajnika so pri tem spremljale pokrajinska zaupnica de Vecchi in druge tovarišice, ki so prinesle darila in jih razdelile vojaki. Zveznega Tajnika je sprejel direktor bolnišnice s šefi oddelkov in je v njihovem spremstvu obiskal posamezne ranjene in bolnike, za katere je pokazal največje zanimanje in polno simpatije. Razdelitev daril je zbudila prostovoljne manifestacije Duceju, v čigar imenu je Zvezni Tajnik razdelil darila.

Po odhodu iz vojaške bolnišnice se je Zvezni Tajnik podal k otvoritvi »Trgovine kmečkih gospodinj« v Gospodarski cesti kjer so tovarišice iz Zenskega fašista s tajniško organizacijo Kmetijskih gospodinj na čelu pripravile zelo okusno trgovino obrtniških izdelkov, kjer bodo mogli potniki in drugi obiskovalci mesta kupiti vse, kar nudi domača obrt, od čipk, keramičnih izdelkov pa do izdelkov iz lesa itd. Prva je ob otvoritvi spregovorila tovarišica de Vecchi, ki je dejala med drugim:

Trgovina kmečkih gospodinj predstavlja eno izmed velikih uspešnih železnih volj fašizma v skladu z avtoritarnim načelom. V njej so zbrani vsi značilni izdelki posameznih pokrajin, ki so sad dela v prvi vrsti kmečkih gospodinj, a tudi delavk. Namen trgovine je, spoznati svet z izdelki naših rok, kar se dosega med drugim tudi s tem, da se najbolj značilni izdelki pošiljajo tudi na stalno obrtniško razstavo stranke v Rimu, odkoder se potem razkroji po vsej Italiji. S tem se seveda zviša dohodek kmečkih gospodinj. Saj gredo njih dohodki skoro neposredno od proizvajalca do potrošnika. V zvezi z izdelovanjem teh predmetov pa je tudi jačanje vseh onih sposobnosti, ki tvorijo vire naše trgovine, ne na vse zadnje pa se s tem zvišata tudi proizvodnja in delo v pokrajini, kar je v splošno korist. Zato smo hoteli tudi v tej pokrajini začeti to pomembno delovanje. Želimo, da ne bi nobena ovira motila našega dela, vsekakor pa nas ne bo nobena ovira odvrnila od cilja, ki ga hočemo doseči.

Ko si je Zvezni Tajnik ogledal razstavo, je izrazil svoje zadovoljstvo za izvršeno delo Zenskem fašizmu in še posebej organizaciji kmečkih gospodinj.

Ob 11.30 je bila glavna proslava v telovadnici GIL-a, kjer je nastopil kot slavni govornik Clemente Marassi. Proslava se so udeležili Visoki Komisar Eksc. Grazioli, poveljnik armijskega zbora Eksc. Robotti, podpoveljnik grenadirske divizije, Zvezni podpoveljnik GIL-a prof. Cassani in še druge najvišje osebnosti mesta. V dvorani je bilo tudi zelo veliko število oficirjev in vojakov mestne garnizije.

Zvezni Tajnik je najprej odredil pozdrav Kralju in Cesarju ter Duceju, nakar je predstavil govornika, ki je s toplo besedo polno zaleta, zbudil živahno odobravanje. Govornik je izjavil med drugim:

Zgodovinski dan 21. aprila praznuje Italija tudi letos v orožju in v odlični volji, da doseže zmago. Oba praznika, praznik rojstva Rima in praznik dela, sta med seboj simbolično povezana. Nastanek Rima je zvezan s prvim stikom človeka z zemljo, iz katere izhajajo vsa globoka čustva človeške vzajemnosti in domovinske ljubezni. Kakor pri Romulu, tako je tudi fašizmu delo socialna dolžnost, ki se vrši z zavestno voljo. Kakor nekdo Romul, ki je dvigal oči k nebu, da bi gledal polet orlov, tako tudi italijanski delavec ob zaključenem delovnem dnevu, ko izvrši svojo dolžnost proizvajalca, lahko mirno gleda v bodočnost domovine.

Vsa zgodovina Italije je prežeta po teh dveh temeljnih motivih: Rim in delo. Vsi narodi so gledali v Rim, da bi se spoznali, in po civilizaciji Rima so merili lastno civilizacijo. Danes smo priče zatonu angleškega imperija, ki ne bo obžalovan. Narodi se tega radujejo, ker se vselej zopet pridobijo svobodo, kajti angleški imperij je imperij brez duše in brez idej. Ta imperij, ki je črpal svojo moč iz zlata, ni znal dati svetlu nobene resnice, niti z glasbo, ki bi bila govorila vsem narodom, medtem ko nosi najboljša glasba italijansko ime. Anglija je znala krestati samo delo drugih in s puritanskim cinizmom izkoristiti narode, medtem ko ji delo nikdar ni bilo izraz duhovne nadmoči, kakor je to v fašizmu. Danes sta v borbi dve nespravljivi pojmovanja, dva sveta, dve stoeletji. Civilizacija dela odreja moč zlatu, zavrača pa tudi boljševiško nylizacijo. Med zlatom in delom, med zlatom in krvjo je usoda izbrala one, ki naj zmagajo. Italijanska vojska, ki predstavlja narod v orožju, v katerem smo mi vsi, se bori na vseh bojiščih na morju, v zraku in na kopnem, bori se v veliki bitki za svojo resnično svobodo, za rešitev civilizacije, ki je naša svoje ime v večnem Rimu in naš narod ve, da si je treba življenje pridobiti z žrtvami, da je borbava težka, ve pa tudi, da je za zadnjim bojnim jarkom najslavnejša zmaga.

Navzoči so navdušeno ploskali govorniku, pred razstankom pa so vzklicali Kralju in Cesarju ter Duceju.

Popoldne je bila v dvorani Pokrajinskega Dopolavora Oboroženih Sil v navzočnosti najvišjih civilnih in vojaških osebnosti pevska prireditev, na kateri je nastopil pevski zbor Poveljstva obmejnih straž. Pevski zbor je vodil poročnik Giovanni Usellini. Manifestacija je potekla v najbolj tovariškem ozračju, kjer sta se duh discipline in nezlomljiva vera medsebojno spopolnjevala. Praznik je bil še posebej praznovan s petjem domovinskih in revolucionarnih pesmi ter najrazličnejših vojniških pesmi, ki opevajo slavno dejanja Oboroženih Sil. Po koncertu so bili člani zbora postreženi z obedom, ki se ga je udeležil tudi Zvezni Tajnik in po katerem so se čuli ponovni

vzkliki domovini, Kralju in Cesarju ter Duceju.

Kakor v Ljubljani, tako je bil praznik Rima in dela svečano praznovan tudi v vseh glavnih središčih pokrajine, zlasti v Logatcu, Kočevju in Novem mestu.

Vojaški koncert na sedežu Dopolavora Oboroženih Sil

V okviru proslav, ki so bile v Ljubljani na obletnico rojstva Rima, je bil na sedežu Dopolavora Oboroženih Sil koncert, ki ga je priredil zbor Poveljstva obmejnih straž XI. Armijskega zbora. Prireditev je pripravil poročnik G. Usellini, ki je tudi pokrbel za to, da je bil spored sestavljen iz samih prikupnih pesmi, katere so na mah vžigale. Poleg zbora so nastopili tudi trije solisti in sicer vojak Marijani, Stanghellini in Valenti. Koncert se je pričel ob 15. uri pa so prihiteli Armijski general Eksc. Mario Robotti, podprefekt kom. David, general De Rienti, Zvezni tajnik dr. Orlando Orlandini, zaupnica Zenskega fašista ga De Vecchi in drugi odličniki. Prostorno dvorano na Taboru je pa napolnilo vojaštvo, ki je z velikim zanimanjem in odobravanjem sledilo nastopom svojih tovarišev. Dvorana je bila okusno okrašena s slikami Kralja in Duceja in z zastavami. Oder, nad katerim sta bila izobešena državni grb in liktorski znak, sta osvetljevala dva močna žarometi.

Navzočne je pozdravil g. poročnik Barretta in jih opozoril na važno obletnico. Nato je predstavil poslušalcem zbor Poveljstva GAF, ki je zatem pričel izvajati svoj program. Najprej je zapel državni himni, kateri so prisotni stoji poslušali. Himna je sledila himna Rima, katero so peli vojaški ob spremljevanju harmonike. V prvem delu sporeda je nastopal predvsem pevski zbor, pri nekaterih pesmih pa je nastopal poleg zbora tudi solist-tenorist. Zbor je zapel še himno Imperija, tej je pa sledila pesem »Sredozemsko morje«, katero je pel tenorist ob spremljavi pevskega zbora. Po pesmi »Pohod nad Anglijo« so zapeli nastopajoči pesem »Počastitev Giarabuba«, katero so sprejeli poslušalci z izrednim navdušenjem ter so jo morali nastopajoči ponavljati. Prvi del sporeda je bil zaključen s himno Obmejnih straž, katero je prav tako zapel pevski zbor.

V drugem delu so bili sami solistični nastopi. Prva točka je imela naslov »Vlak«. Nastopajoči vojaški prikazali razpoloženje na postaji pred odhodom vlaka. Odhod, vlak se premakne. Imenitno so posnemali sopihanje lokomotive, vmes je po igral neki vojak na harmoniko karakterni glasbeni vložek. Potem so se uveljavili vsi trije solisti, ki so z izvršnim občutkom zapeli pesmi »Firenze sanjaio«, znano krasno pesem »Mamma« in poleg teh še »Samo ti...« in »Videl sem te plakati«. Tenorist Marijani je žel veljavni aplavz. Ko je zapel še pesem »Mornarjva lunak«, so ga poslušalci še posebno nagradili z gromkim ploskanjem. Moral je ponavljati. Poročnik Usellini je zaigral na klavir karakterni moderni komad, nato je pa zbor zapel posebno znano pesem: »Lili Marlene«. Kakor drugod, so jo tudi v tej dvorani sprejeli z velikim odobravanjem. Tudi to pesem so morali nastopajoči ponavljati. To je bila posebej značilna točka nad eno uro trajajočega in prav uspelega koncerta.

Laval v Parizu

Vichy, 22. apr. d. Novi predsednik francoske vlade Pierre Laval je večerj prišel v Pariz, kjer se bo mudil vse današnji dan.

Vichy, 22. apr. d. Večera je bilo uradno objavljeno, da je šef francoske vlade Pierre Laval v ponedeljek sprejel na razgovor nemškega generalnega konzula Kruga v Nidda.

Večera je bilo službeno objavljeno, da je bil za načelnika kabineta novega francoskega državnega tajnika za vojno generala Brixouxa imenovan dosedanji vicešef glavnega stana francoskih kopnih sil brigadni general Delmotte.

Z vladnim odlokom, ki je bil večerj objavljen v službenem listu, je bilo 55 židovskim zdravnikom tujega porekla prepovedano nadaljnje izvrševanje zdravniške prakse. Vsi ti zdravniki so imeli svojo zdravniško prakso v Parizu.

Izjalovljen atentat na Dorriota

Berlin, 22. apr. Iz Pariza poročajo, da je francoska narodna stranka izdala naslednje uradno poročilo:

Medtem ko je Jacques Dorriot, šef stranke, končal neko svoje predavanje v občinskem gledališču v Rennesu pred velikim številom poslušalcev, je bila z balkona vržena v gledališče granata, ki je eksplozirala v prostoru za orkester. Eksplozija je povzročila nekaj škode med napravljivi lesa pod odrom, medtem ko je bila samo ena oseba ranjena. Policija je takoj identificirala vse navzoče, tola doslej ni bilo mogoče odkriti povzročitelja atentata. (Popolno d'Italia.)

Obtožbe proti komunistom v Švici

Bern, 22. apr. d. Švicarsko zvezno sodišče je naperilo obtožbo proti 17 vodilnim švicarskim komunistom, ki so bili hudo obremenjeni med preiskavo, ki jo je lani maja izvršila policija v zadržni tiskarni v Ženevi. Med obtoženimi je vodilni komunistični prvak in bivši državni svetnik Leon Nicole. Nadalje sta obtožena neki Karel Hoffmayer iz Basla, ki je bil svoječasno skupaj z Nicolejem v Sovjetski zvezi, in glavni zastopnik tretje internacionale v Švici Karel Woog iz Basla, lastnik neke knjigarnice, ki se je je med špansko državljansko vojno uveljavljal kot vodja rdeče propagandne centrale, v kateri so nabirali prostovoljce za španijo.

Švedska ladja zadel na mino

Stockholm, 22. apr. d. Iz mornariških krogov se je zvedelo, da je švedska transportna ladja »Arel«, katere lastnica je parobrodarsko podjetje »Unda«, naletela na mino in se potopila. Pet mornarjev je bilo ubitih, 5 pa ranjenih.

Preureditev dijaških domov

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 281, glede na svojo naredbu z dne 30. oktobra 1941-XX št. 136 o preureditvi vseučiliških društev v pokrajini in smatrajoč za uместno, da se preuredijo tudi dijaški dijaški domovi, odreja:

Člen 1. Dijaški domovi »Akademski dom« (Miklošičeva cesta 5), »Orazov dijaški dom« (Wolfova 12), »Jegličev akademski dom« (Novi trg 4), »Akademski kolegij« (Kolodvorska 23), »Cirilov akademski dom« (Streliška 12) in »Dom visokošolke« (Gradišče 14) se postavljajo pod nadzorstvo Visokega komisarja, ki ga izvršuje po zaupniku »Vseučiliškega društva« v Ljubljani iz naredbu z dne 3. oktobra 1940-XX št. 136.

Člen 2. Odposlanec za nadzorovanje dijaških domov iz prednjega člena sme sprožati, preklicati in spreminjati odredbe njih vodilnih organov, katere je treba torej vse predložiti njemu v odobritev.

Člen 3. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 18. aprila 1942-XX.

Visoki komisar Emilio Grazioli

Vključitev železničarskih združb »Hermesa« in »Sloga« v Dopolavoro železničarjev Ljubljanske pokrajine

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291, glede na svojo naredbu z dne 18. novembra 1941-XX št. 157 o preureditvi železničarskih združb, vzemši na znanje ustanovitve Dopolavora železničarjev Ljubljanske pokrajine, potrjeno po predsedniku Pokrajinskega Dopolavora v Ljubljani z odlokom z dne 28. marca 1942-XX št. B. 21/2005, smatrajoč za uместno, da se dokončno sistemizira kulturno, umetniško in športno delovanje združb »Hermesa«, športnega kluba železničarjev Ljubljanske pokrajine in »Sloga«, glasbenega društva železničarjev Ljubljanske pokrajine in glede na predloge odposlanca za nadzorstvo nad tema združbama, odreja:

Člen 1. »Hermesa«, športni klub železničarjev Ljubljanske pokrajine in »Sloga«, glasbeno društvo železničarjev Ljubljanske pokrajine se izročata v upravo Dopolavoru železničarjev Ljubljanske pokrajine.

Člen 2. Združbi iz prednjega člena bosta športni odtsek in kulturni odtsek Dopolavora železničarjev Ljubljanske pokrajine, ki jima določi poslovnik in skrbj za njun razvoj.

Člen 3. Imovina obeh združb jima je pridržana za prvotne namene.

Člen 4. Ta naredba stopi takoj v veljavo in se objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 14. aprila 1942-XX.

Visoki komisar Emilio Grazioli

Krvavo delo

„partizanov“

Skoro ne mine dan, da bi neznani zločinci iz zasede in po nalogu nekega samostanskega sodišča ne ubili kakega našega človeka pod prevezo narodnega izdajstva, oveduštva ali kake druge neutemeljene obdolžitve. Kjer se te zločinski eksekutivi ne poseže doseči svojega črnega namena, je to pripisati samo dejstvu, da ima med seboj slabe strelce. Žrtve, ki umirajo brez krivde, je preveč, da bi naša javnost gledala to početje s prekrizanimi rokami.

Mnoge zavedne slovenske družine obkujejo svoje, ki jih je zadelo kruto smrt iz rok zahrbitnih nasilnikov. Med temi so zveržnost pobite žene, zadušene deklice, mladeniči, pomorjeni v cvetu let, možje, izvečeni iz svojih domov, in celo nedolžni otroci.

Evo črnega spiska zadnjih dveh mesecev: V mesecu februarju so bili umorjeni: Ivan Novak, 20letni mladenič, Ivan Lenič, bivši orožniški podčastnik, Franc Rožič, brivec, 19letni Alfred Jagman, 23letni dijak Ivan Sušteršič, Alojzij Jakelj, August Praprotnik, 19letna Bruna Gregorič, umorjena z več vbodi, Ivan Urbanc in njegova 21letna hči Ivana. V istem razdobju so bili ranjeni: 30letni Franc Brus ter 19letna Marija Urbanc, hči, odnosno sestra dveh zgornj omenjenih žrtv.

Meseca marca so bili umorjeni: German Geomelli, 20letna Vera Fifer, 22letni dijak Franc Zupec, 53letni Franc Sigmund in njegova 22letna hči Luiza, kurjač Leopold Mehle, 22letni dijak Jaroslav Kikelj, 37letni Vincenc Trampuž, Ernest Kožnič, 18letni Anton Rojar, 23letni Alojzij Škrbec, duhovnik Hubert Leiler ter 38letni Ivan Pucelj. V istem času so bili ranjeni Franc Perko, Ciril Korošec, Josip Hladnik, Zvonko Sadar, Franc Pogačar, Anton Čilenšek, Franc Ovčar, Antonija Pombošek-Rejc, Ivan Derganc, Franko Ogoreutz, Jakob Mojker, Vekoslav Strnad in Evica Widerwohl.

V prvih 15 dnevih meseca parila se je število umorjenih še povišalo. Padli so od zločinskih roke: 40letni Jernej Mitrek, 50letna Marija Bizjak, ovdovela Langer, bivši orožnik Ivan Murgelj, 50letni Franc Kolenc, njegova žena in njegova 4letna hči, Ivan Hribar, Uršula Pivk, por. Zupančič, 20letna Marija Habič in 31letni Viktor Habič, 45letni Alojzij Uhernek, njegova žena in njegova 15letna hči. Dalje so bili ubiti še: 42letni Lenart Čuk, njegova žena 38letna Eugénija roj. Krustin, hči Vanda, stara 2 leti, 53letna Roza Rupnik ter njena 23letna hči Marija. V istem razdobju so bili ranjeni: Jostipina Puntar, Jakob in Ivan Sušteršič, Franc Kolenc, Franciška Kamnikar, por. Štrukelj, 23letna Fajta Nevenka, Marija Šprohar in Franc Rataj. Skupno 41 mrtvih, 23 ranjenih.

Spričko groznega pobijanja, ki se je nekako udomačilo pri nas ter nas spravlja v nesrečo in obup, mora tudi najbolj plahim med nami zavreti kri. Odločno zahtevamo, da preneha krviški posej, ki ga ves naš narod ogorčeno obsoja in preklinja nasilnike. To brezdolžno pobijanje meji na zločinsko blaznost in mu je treba na vsak način in za vsako ceno napraviti konec.

Angleške intrige v Egiptu

Ankara, 22. apr. s. Doznava se, da uporablja Anglija vsa sredstva, da bi boljše vizirala tudi Egipt. Po vesteh iz Kaira je baje britanski veleposlanik izvršil intervencijo pri egiptski vladi z zahtevno, naj Egipt uradno prizna sovjetsko vlado. (Corriere della Sera.)

Gospodarstvo

Predpisi o proizvodnji semenskega žita

Smatrajoč za potrebno, da se izdajo predpisi za ureditev proizvodnje semena pridelkov, katerih oddaja je obvezna, je Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino izdal naslednjo naredbu, ki je objavljena v Službenem listu od 22. t. m. in je na ta dan stopila v veljavo.

Tiste množine pridelkov, katerih oddaja je obvezna (žito), ki se pa odstopijo, da bi se uporabljali za seme, se opraščajo oddajne obveznosti. Oprostitev od oddajne obveznosti pridelkov dovoljuje Pokrajinski prehranjevalni zavod (Prevod) na prošnjo, ki jo mora preko kmetijskega oddelka Visokega komisarja vložiti upravitelj kmetijskega gospodarstva pridelovalca. V prošnji je treba določeno navesti kraj proizvodnje, vrsto, podvrsto in količino, ki naj se določi kot semenski pridelek.

Seme pridelkov, katerih oddaja je obvezna, smejo odbrati in z njim trgovati samo tverde, ki jih v pooblasti Prevoda in sporazumu s kmetijskim oddelkom Visokega komisarja. V prošnji mora pridelovalec navesti, ali odbere seme in ga razproda pridelujoče kmetijsko gospodarstvo samo, ki pa more v takem primeru dobiti predpisano pooblastitev le tedaj, če ima potrebno tehnično opremo.

Za odbrano semena in trgovino s semenom pooblaščenec tverde morajo voditi sproti dopolnjevanje posebne prejemne in oddajne vpisnice, ki jih poprej vidira Prevod. Odbrano seme se mora prodajati po pogojih, ki jih določijo Prevod in sporazumu s Kmetijskim oddelkom Visokega komisarja.

Glede na višje stroške gojitve semena določi vsako leto Visoki komisar najvišjo mejo pribitka na osnovne cene, določene za take pridelke. Ta pribitek morajo plačati kmetijskemu gospodarstvu pridelovalcu tverde, ki so pooblaščenec za odbrano semena in za trgovanje z njim.

Razveljavlja se čl. 6 naredbu z dne 12. avgusta 1941-XX (po katerem so morali odstropniki semenskega žita oddane količine prejeti obične prijavitelj Prevodu).

Kršitelji določb te naredbu se kaznujejo, če ni dejanje huje kaznivo, po postopku iz naredbu z dne 26. januarja 1942-XX v denarju do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporom do 2 mesecev. Poleg tega se lahko časno ali trajno odvzame obrtna pravica in tudi odredi zablamba blaga.

Obveznost vodenja registra prejema in oddaje gradbenega lesa

Ker si mnogi zainteresirani niso na jasnem ali so v smislu naredbu o proizvodnji in razdeljevanju tehniškega lesa z dne 25. marca t. l. dolžni voditi register prejema in oddaje gradbenega lesa, je Pokrajinska zveza delodajalcev izdala sporočilo v smislu razprave na seji odbora, ki je bil ustanovljen po čl. 9 omenjene naredbu. Sporočilo pravi med drugim naslednje:

Pojm lesne industrije v smislu čl. 5 naredbu je razumeti v širšem pomenu besede in obveznost vodenja registra ni omejena na industrijska podjetja v obsegu pomenu besede, temveč velja tudi za podjetja, ki imajo rokodelski značaj. Izvzeti pa so od dolžnosti vodenja registra oni proizvajalci predmetov iz lesa, ki izvršujejo obrt sami brez pomočnega osebja. Osebe, ki so dolžne voditi register prejema in oddaje, morajo imeti register brez ozira na vsakokratni obseg in način poslovanja in voditi ta register. Tako si mora n. pr. lesni trgovec nabaviti register tudi v primeru, ako trenutno nima nobene zaloge ter se trenutno ne bavi s kupcijskimi posli, vendar pa ima veljavno pooblastilo za lesno trgovino. Register mora voditi tudi imetnik žagarske obrti brez ozira na to, če žaga les zgolj po naročilu za tuj račun.

Niso pa dolžni imeti in voditi register oni, ki so izvrševanje obrti časno ustavili ter so ustavitev pravilno prijavili obrtni oblasti. Za vsak kraj, obrat ali skladišče, kjer so zaloge lesa, se mora voditi poseben register. Za hlode, ki leže v gozdovih, od koder se prevažajo na isto železniško postajo ali na isto skladišče, zadoštuje vodenje enega registra.

Register morajo torej voditi vsi lesni trgovci in žage brez ozira na obseg poslovanja, vsa industrijska podjetja, ki proizvajajo predmete, pri katerih je les bistvena surovina ter vsa obrtna podjetja, ki proizvajajo te predmete, če zaposlujejo pomočnike ali vajence, nadalje vsa stavbna in tesarska podjetja, vsi zakupniki gozdnih sečen in vsi lastniki gozdov z več nego 10 ha površine, ki vrše sečnjo na lasten račun.

Niso pa dolžni voditi registre oni obrtni proizvajalci lesenih predmetov, ki ne zaposlujejo pomočnikov ali vajencev, zidar,ski mojstri, prevzemniki gozdne sečnje, ki proizvajajo le drva ter bukov les za celulozo in za ogije ter lastniki gozdov z več kakor 1 ha površine, ki gozdov sami ne izkoriščajo in prodajajo les na panju.

Register se mora voditi na obrazcu, ki ga je založila Pokrajinska zveza delodajalcev in kjer določijo interese oblikov. (Naslov: Pokrajinska zveza delodajalcev za Ljubljansko pokrajino, Združenje industrije in obrtnikov, Ljubljana, Beethovnova 10.)

Juta

Čeprav ima Anglija skoro popolni svetovni monopol za juto, vendar prav vprašanje jute v zadnjem času povzroča Angliji in Indiji precejšnje skrbi. Od celotnega indijskega izvoza je pred vojno odpadlo na juto, bombaž in čaj po vrednosti 58%; samo juta je predstavljala v izvoznih statistikah eno četrtno izvoza, bombaž 21%, čaj pa 13%. Po statistikah iz leta 1938, je znašala svetovna proizvodnja jute 1.248.000 ton in od tega je odpadlo 1.237.000 ton ali 99% na Indijo.

Juta je izredno važna surovina za izdelovanje raznih ovornih tkanin, ki se rabijo pri železniškem in pomorskem prevozu in za izdelovanje vreč. Evropske države so si navzile pomanjkanju jute pomagale z raznimi naomestki. V zadnjem času pa je pričela primanjkovati juta tudi v Južni Ameriki, čeprav se je krog odjemalcev Indije občutno zmanjšal in so v Indiji na razpolago ogromne zaloge, ki pa se zaradi pomanjkanja potrebne ladijske toneže le v omejenem obsegu lahko prevažajo v drugo državo.

Zato se pričeli tudi v Južni Ameriki posluževati raznih nadomestkov za juto. V zadnjem času pa je celo oskrba Anglije in Zedinjenih držav z juto ogrožena.

Indija je sicer še vedno v angleških rokah, toda po japonski zasebni znatnega dela Birme ter Andamanov in Nikobarov je postala plovlva v Bengalskem zalivu nevarna in nedavni japonski letalski napad na Ceylon je pokazal, da je več ali manj zaprta zlasti pot v Kalkutto v Bengalskem zalivu, odkoder se izvažata vsa indijska proizvodnja jute in izdelkov iz jute. Glavno pridelovalno področje jute je ravno v severovzhodu Indije v pokrajini Bengaliji ob izlizu Gangesa. Na to področje odpade deset let indijske proizvodnje jute. Nižina ob izlizu Gangesa daje namreč najugodnejše podnebne pogoje za gojitev jute, ki potrebuje toplo in vlažno vreme ter stalno vlažno zemljo, da lahko rastlina zraste v štirih mesecih do višine treh do štirih metrov. Vsa proizvodnja se steka v Kalkutto, kjer je osredotočena vsa industrija jute s predilnicami in tkalnicami.

Za Indijo pomeni najnovejši zastoj pri izvozu jute nove velike težave sprito okolnosti, da je izvoz v zadnjih letih precej nezadovolj in so vrhu tega cene nizke. Ves razvoj kaže, da bo postalo vprašanje vnovčenja proizvodnje jute centralni problem kmetijstva v Indiji.

Gospodarske vesti

Devizni promet na zagrebški borzi. Dne 6. junija lanskega leta je pričela zagrebška borza ponovno poslovati. Od tedaj pa do 10. aprila t. l. je devizni promet na zagrebški borzi dosegel 3.23 milijarde kun; od tega je odpadlo 99.8% na promet z marko in liro, in sicer 2.169 milijonov kun na promet z marko in 1.050 kun na promet z lirami.

Uspehi švice za samopreskrbo z živil. V zadnjih letih se je švica pod pritiskom angleške blokade, ki ji otežkoča uvoz živil iz prekomorskih držav, z veliko energijo lotila povečanja lastne kmetijske proizvodnje, ki se vsako leto dviga. Površina, posejana s krušnim žitom, se je pred vojno gibala na višini 102.000 ha, lani je dosegla 121.500 ha, letos pa se ceni na 134.000 ha. Predvsem je švica povečala svojo proizvodnjo krmilnega žita in krompirja. Uvoz krmilnega žita, ki je potreben za vzdrževanje živinoreje, je v zadnjih letih najbolj trpel. Površina, posejana s ovosom, je znašala pred vojno 10.100 ha, lani 32.200 ha, letos pa se ceni na 39.000 ha. Površina posejana z ječmenom pa se je dvignila od 4.100 na 17.600 ha in bo letos 20.000 ha. S krompirjem je bilo posajeno leta 1934 46.000 ha, lani 62.700 ha, letos pa bo posajenih 74.000 ha. V izrednem obsegu se je povečala tudi površina, ki se uporablja za pridelovanje sočiva, ki bo letos narasla na 21.000 ha nasproti 15.800 v lanskem letu in 8100 pred vojno. Švica je vrhu tega povečala pridelovanje krmilne pese in je pričela pridelovati tudi koruzo in oljnatne rastline. Skupna obdelana površina se je tako povečala od 183.000 ha pred vojno na 270.000 ha v lanskem letu in bo letos dosegla 310.000 ha. Švicarska zvezna vlada ima v načrtu, povečati obdelano površino na preko 500.000 ha, kar bi omogočilo popolno samooskrbo z živil. Dosedanje povečanje obdelane površine bo letos švici omogočilo že znatno večjo samooskrbo, kakor pred vojno.

Iz Trgovinskega registra. Vpisali sta se nastopni tvrdki: Valentin Čefuta, trgovina z lesom in kurivom na debelo v Gor-njem Logatcu; Karol Ham, trgovina z lesom na debelo, uvoz in izvoz lesa v Ljubljani. Pri tvrdki Standard, stroji in orodje, družbi z o. z. v Ljubljani, je izbrisana podružnica v Beogradu zaradi opustitve in prenosa poslov na centralo.

Znatno

Is Rima: Duce med japonskimi otroki, ko je obiskal sedež društva »Japonskih prijateljev«

Indijski otok Cejlon

Cesar si Angleži in Američani najbrž nikoli niso mislili, se je zgodilo: Japonci so področje svojih vojnih operacij razširili v Indijski ocean in v njem napadli najprej otok Cejlona. S tem je dobil ta otok v strateškem pogledu izredno velik pomen. Pristanišča na Cejlonu, ki so bila že v starem veku shajališča najrazličnejših pomorskih ljudstev, bodo nemara že v najkrajšem času imela vlogo, ki bo odločilna za nadaljnji razvoj borbe na Indijskem oceanu. Pristanišče glavnega mesta Kolomba na zapadni obali Cejlona, ki ga močni valolomi ščitijo proti viharnemu morju, in krasno naravno pristanišče Tricomalee na vzhodu sta edini oporišči, iz katerih britsko in ameriško letalstvo še lahko operirata, ako imata za to še dovolj moči, kar je že zelo dvomljivo. Britski izvedenci za obrambo otoka so pokazali z raznimi značilnimi odredbami vsekakor to, da računajo že bolj z izgubo Cejlona, nego z resno njegovo obrambo. Z vsa naglico poskušajo namreč z otoka odvažati zaloge, ki so jih bili na njem prej nakopičili, v prvi vrsti pa zaloge kavčuka.

Usoda Cejlona je bila navzlec temu, da je njegovo prebivalstvo zelo miroljubno, že od pradavnih časov zelo pestr, vprav zaradi važne geopolitične lege otoka. Budhistične kronike pripovedujejo o Cejlonu prvič v zvezi s severoindijskim kraljem Vidšajo, ki je baje leta 543. pred našim štetjem udaril nanj. Kralj Tisa je sprejel

247. pred našim štetjem budhistično vero in je napravil iz otoka eno glavnih središč tega gibanja. Do današnjega dne romajo tisoči in tisoči pobožnih budhističnih vernikov v skoraj neprekinjenem toku do svetega svetišča v Kandiju, kjer čuvajo neko Budhovo svetinjo. V prvih stoletjih po Kristusovem rojstvu se je Budhov nauk razširil s Cejlona v Zadnjo Indijo, v 8. stoletju pa so prišli na Cejlon tudi drugoverniki, namreč Arabci, ki so služili Alahu in njegovemu preroku Mohamedu. Ko je priptoval slavnj potovalec Marko Polo v 13. stoletju na Cejlon, je opisal eno izmed njegovih znamenitosti s sledečimi besedami:

»Otok se ponaša z lepšimi in bolj dragocinimi rubini nego katere koli druga dežela sveta, prav tako tudi s safiri, topazi, ametisti, granati in drugimi dragulji. Kralj ima baje največji rubin, kar so jih ljudje kdaj videli. Dolg je celo ped in debel kakor človeška roka, blešči se nepopisno in nima niti enega madeža. Zari kakor ogenj in je tako dragocen, da njegovi vrednosti v denarju ni mogoče izraziti.«

Veliki kan Kublaj, ki je slavnj potovalec živel na njegovem dvoru, je po tem opisu začutil takoj takšno poželenje po dragem kamnu, da je cejlonskemu kralju ponudil zanj vrednost vsega mesta. Kralj pa je njegovo ponudbo odbil, češ da gre za dragulj, ki ga je podedoval s prestolom od svojih prednikov in zato ni naprodaj.

Tiplena slika z necivilizirane cejlonske obale

KULTURNI PREGLED

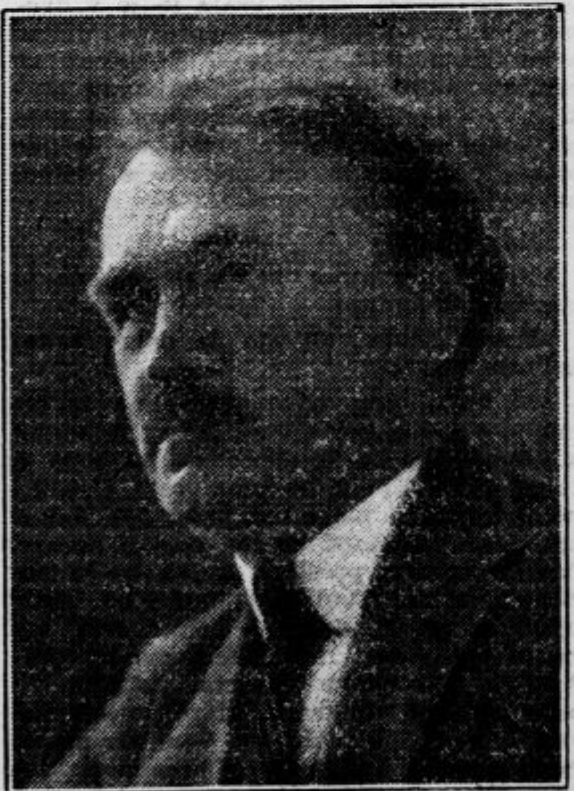
Golarjeva „Vdova Rošlinka“

Današnja premiera v Drami

Cvetko Golar nam je znan in ljub kot poet, ki je zapel pesmi o naših žetevih poljih, o rdečih nageljnih in pisanih rutah, prešernih fantovskih vriskih in temnih vasovskih nočeh, o mehkih obrisih vinskih gorov in zasanjanih cerkvah na holmih. V njegovih pesmih polje utrip kmečke krvi, se preliva mavrica vseh razpoloženj; prevladuje pa optimizem, kajti njegove pesmi so kakor v sončnem zlatu okopana polnina.

Golarjeva igra: »Vdova Rošlinka« je poem zemlje, ki polje v ljudeh, v dramatsko obliko zajet utrip kmečkega življenja, ne da bi delala vtis narejenosti. Kar tu govori in se giblje, resnično živi in ima korenine globoko v našem svetu. »Vdova Rošlinka« je snov o neugnanosti in neugnanosti želje po življenju, snovanju, delu, plonjenju in ustvarjanju, podana v vsem domačem čustvenem primitivizmu, ki je bliže nagonu kot razmišljanju.

Kakor prešerna pesem se trklja dejanje čez oder. Žetevče od domačega dovptja in široke kmečke kretnje: v naraščajoči klobočič dejanja se vpleta nekoliko ljubeznevo ironije — prav za prav kmečke zlobe, ki pa je v svojem bistvu zdrava. Kajti kdor je okusil svoj delež veselja in bridkosti in dozorel kakor sad na njivi, se ne sme več

Cvetko Golar

tam raspresti in jemati prostora in sonca domačim mladim. Umakniti se mora pravsem mladost. In tako izravnati zgodba o neugnanosti, življenja in gospodarstva nenasitni vdovi Rošlinki in pesem znane mlade generacije, prihajajočega rodu.

Leta 1517. so pripadli do otoka Portugalci, zgradili so kolombosko trdnjavo in prodrli tudi v notranjost. Leta 1638. so se pojavili Holandci in so po skoraj dvajsetletnih borbah prepodili Portugalce, vendar se je njihova oblast omejevala samo na obalne pasove. Proti koncu 18. stoletja so vdrl v Cejlon Angleži in ga potem niso več zapustili. Domači vladarji so se potem še nekaj časa upirali tujemu jarmu, l. 1815. pa so Angleži ujeli zadnjega upornega kralja in ga poslali v pregnanstvo. Že sedem let prej so bili »Levji otok«, kakor se je Cejlon imenoval prvotno v sanskritu, proglasili za angleško kronsko kolonijo, leta 1923. pa so tej koloniji dali posebno ustavo, po kateri se razlikuje od vseh drugih kronskih kolonij. Nekaj navideznj parlament, ki sestoji iz 12 članov uradnikov in 37 članov neuradnikov, obsega tudi 23 poslancev, zastopnikov devetih cejlonskih pokrajin in zastopnikov manjšin (mohamedancev, Indijcev in Evropev). Volilno pravico pa ima prebivalstvo le v razmerju s svojim imetjem, tako da je angleški upravi zagotovljena popolna majorizacija. Cejlonski guverner ni podrejen indijski podkralju, temveč direktno vladi v Londonu.

Cejlon je v gospodarskem pogledu zelo važna naselbina, ki slovi zlasti po izvozu svojih draguljev. Zelo visoko postavko je pred vojno predstavljaj izvoz čaja in kavčuka, letno okrog 200 milijonov rupij (1 milijardo lir). Sledili so potem kopa (letno 40 do 50 milijonov rupij), kokosovo olje (12 do 20 milijonov), grafit, arekovi orehi, cimet (4 do 5 milijonov rupij) in kakao (2 milijona rupij). Med uvoznimi postavkami pa je bil na prvem mestu riž (okrog 100 milijonov rupij), dalje bombažno blago (30 milijonov), premog, gnojila, sladkor (po 15 do 20 milijonov rupij) in alkoholne pijače. Če si ta seznam pogledamo pobližje, spoznamo staro angleško taktiko za obvladovanje domačinov: Anglija gospoduje na Cejlonu s pomočjo riža, najvažnejšega živila tistih krajev, ki ga je treba uvažati. Vsak upor se da enostavno zadušiti s tem, da se ustavi dovoz živeža.

Prestolnica Kolombo s svojimi velikimi hoteli in veleblagovnicami ne daje prave podobe Cejlona, ki meri 66.000 kv. km in šteje 5 milijonov prebivalcev: četrt milijona od teh jih živi v Kolombu samem. Otok prečka jo v vse smeri tudi za avtomobilski promet sposobne ceste in več železniških prog. Prebivalstvo je že več stoletij zelo mešano. Poleg temnopoltih tamilov vidiš vitke Singaleze, v bela oblačila odete Arabce, resne Indijce in med njimi številne mešance. Prvotnih cejlonskih domačinov, Vedov, ki štejejo danes komaj kakšnih 400 družin, pa na cestah in železnicah ne vidiš. Treba jih je poiskati v džungli, ki pa s svojo vlažno vročino, svojimi kačami in zvermi odbija vsakega Evropeca. Komaj kakšen naravoslovec ali lovec na velike zverjaj si upa v džunglo, a še ta ne vzdrži dolgo v njenem peklu. Evropeci se omejujejo na obalne predele in na višave, ki imajo od 2000 m dalje prijetno podnebje. Vseh Evropev skupaj je na otoku le nekaj desetisočev.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Taščine jedi

Mladi gospodar Jaka je prišel v kuhinjo. »Čujte, Mica,« je dejal kuharici, »prihodnji teden urar izdelal tako, da smo se s tašča. Tu je seznam njenih najljubših jedi.« »Že dobro,« je dejala kuharica, »poskusila bom ustreči vsem njenim željam.« »Za božjo voljo, ne!« je vzkliknil Jaka. »Če ji pripravite eno samo izmed teh jedi, vas odpustim brez odpovednega roka!«

Stare slive

»Natakar, jajca so trda kakor kamen! Saj sem vam dejal, naj bodo mehka kakor slive!«

»Obžalujem, gospod, toda sedaj spomlad slive tudi niso bolj mehke!«

Ptice se vračajo

»Vidiš, Dorica, sedaj prihaja pomlad, vsi listi in cvetke prihajajo na dan in ptice se vračajo v domovino. Lastovka in štorčija tudi prihajata...«

»Ne, teta, štorčija pride k nam šele jeseni, je dejal očka!«

Dobra voda

Izletnik se je pridružil ribiču in ga nadlegoval z neštevilnimi vprašanji.

»Ali je to dobra voda?« je hotel vedeti razadnje.

»Zdi se, da je,« mu je odgovoril ribič nestrpno. »Ribe se počutijo v njej tako dobro, da sploh nočejo ven...«

Dva razloga

On: »Zakaj si mi kupila tako velike srajce?«

Ona: »Prvič niso nič dražje in drugič prodajalcu ni bilo treba vedeti, s kakšno klavno postavbo sem poročena!«

Na italijanskem letališču Egejskega morja: nakladanje bomb pod krila nekega lovskega letala

Cel repertoar

v budilki

Neki berlinski zbiralca je napisal članek o najzanimivejših urah, kar jih je videl v svojem življenju. V neki stari švedski vili imajo nastensko uro, ki teče že šest in dvajset let, ne da bi jo bil v tem času navil. Nje mehanizem izkorišča razlike v zračnem tlaku, da se sam navija.

V Santiagu v Čileju je zbiralca videl budilko, ki jo je spreten urar izdelal tako, da se oglašava dvajset dni zaporedoma vsak dan, da bi se nje lastnik ne privadil njenih zvokov in nadaljeval pokojno spanje. Prvo jutro bije ura n. pr. z zvoki zvonca, drugo jutro se oglašava s melanholičnimi takti stare romance, tretje jutro zagrmji s topovskim pokom, četrto zatuli kakor sirena itd. V Fontenay-u-le-Comte v francoski Vendeji pa imajo stolpno uro, ki nima niti kazalnika niti kazalcev, a bije ure, pol ure in četrti ur s tolikšno točnostjo, da so prebivalci malega mesta nanjo naravnost ponosni in jo proslavljajo kot vzor časomerne natančnosti.

Alkohol v krvi

Iz kemije je znano, da lahko ugotovimo, ali ima človek alkohol v krvi. To pa so navadno samo sledovi v zelo majhnih količinah, ki jih je težko izmeriti. Toda če človek popije preveč opojnih pijač, preide alkohol v njegovo kri v takšnih količinah, da ga prav lahko odkrijemo in izmerimo. V

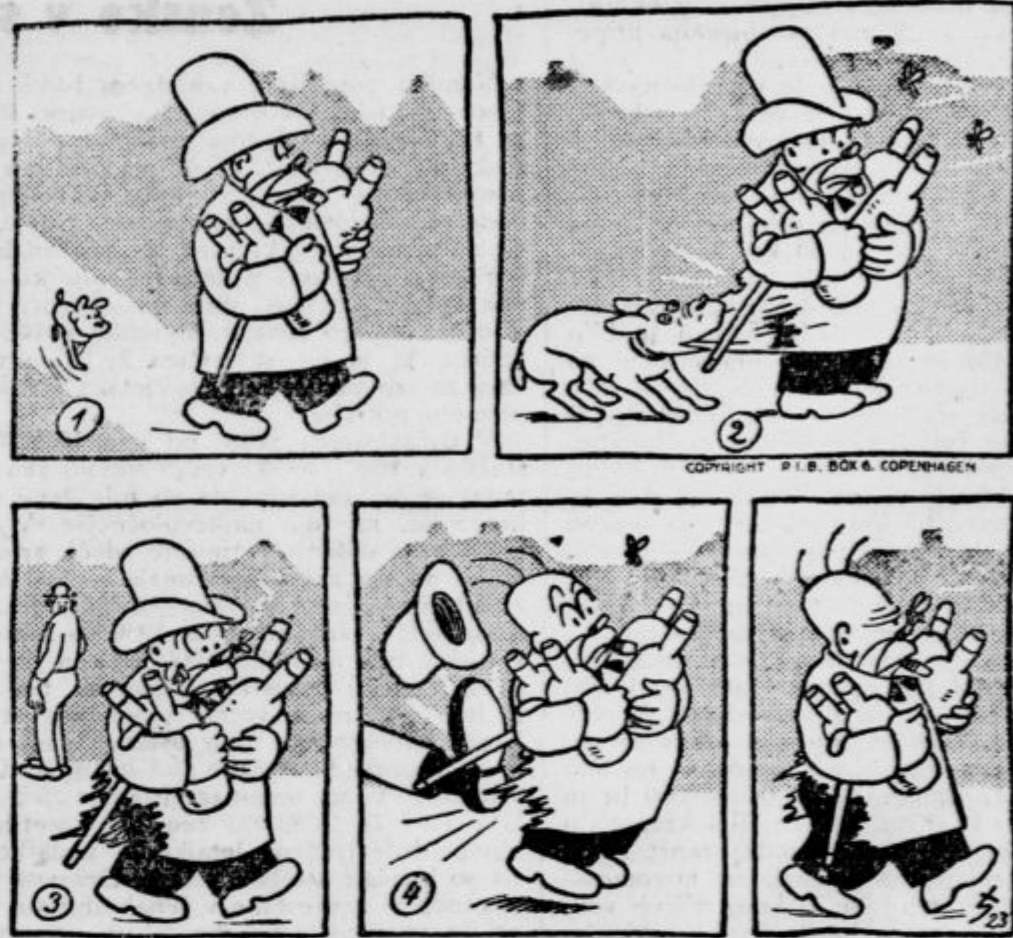
Nemčiji so pred vojno predpisali obvezen pregled vsakega voznika, ki je povzročil kakšno prometno nesrečo in o katerem sumijo, da je bil takrat pijan. Z lahkoto ugotovijo, ali je v njegovi krvi alkohol. V tem primeru uporabljajo neko novo metodo, ki jo je iznašel profesor Wittholl s kielskega zavoda za sodno medicino. Po njegovem odkritju sta dva promila alkohola v krvi dovolj, da je voznik nesposoben za avtomobilsko vožnjo. Časih je dovolj že en sam promil, da je voznik nevaren. Po računih profesorja Wittholla ima normalen človek, ki tehtja 75 kilogramov, v svoji krvi 6 desetink promila alkohola še dve uri potem, ko je popil liter piva ali pol litra črnega vina. Dva litra piva ali liter vina povečajo to količino alkohola na 1.2 promila. Na ta način se lahko ugotavlja, koliko alkohola je kdo popil, in človek tega ne more zakriti.

A NEKDOTA

Zelo boječa mati je nadlegovala slovitega dr. Heima iz Berlina z neprestanimi vprašanji, kaj naj še napravi za svojega sinčka, da mu ne bo huđeša. Celo dr. Heim, ki je bil znan po svoji potrpežljivosti, je šlo to večno vpraševanje na živce. Ob koncu neke takšne diskusije je dejala: »Povejte, gospod tajni svetnik, danes tako priporočajo osliče mleko. Za kaj je to prav za prav dobro?«

»Za mlade osle,« je odgovoril dr. Heim in izginil.

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Adamson si ne more pomagati

nevede ali hote. Morda se v našem odnosu do starih revij sprosta nagnostki odpor do vsega, kar nas prečito spominja časa, njegovega nezadržnega bega in naše ga neizprosnega minevanja. Značilno je, da smo nasproti posameznim stari knjigam prizanesljivejši. Vračamo se pogostje k njim, stresamo prah z njihovih robov, listamo po straneh, ki smo jih nekoč brali ali ki jih sploh nismo do konca prebrali, ker so nam prezgodaj pokazale, da smo se s temi knjigami prevarili v svojih nadejih. Koliko jih je med njimi, ki so že zdavnaj izgubile vonj nekdanje svežosti in prvotno napadalnost svojih idej; od nekaterih se spominjamo, da smo jih nekoč ljubili in da so govorile našemu duhu ali srcu kakor lepa, živahna, zgovorna dekleta, a zdaj so starke brezizraznih, odcvetelih obrazov, gubaste in nezanimive, oblačene v kroj, ki ga smejo nositi samo še stare ženske. Vzlic temu smo kajkrat v zadregi, ko skušamo izčistiti svojo knjižnico in poslati mrtve knjige med staro šaro; tehtamo jih v roki in premišljamo, ali ni vendarle v pepelu njihove brezpomembne starosti še kakšna iskra življenjskega ognja? Morda se imajo pomen kot priče naših nekdanjih navdušenj in zasnov, naših iluzij in prešernih nadej?

Starih letnikov slovečih revij po navadi ne obsojamo na smrt; vedno se nam zdi, da imajo višjo antikvarno vrednost in jih zato ne izročamo zlahka očičujočemu ognju, podobnemu ognju na tratah v marčevem vetru, ko kurijo staro dražje in nadežno vejevje. Vzlic temu kažejo mnogi zanje to, kar je za življenje pravih in namršljenih bitij hujše od mrznje: hladno, ravnodušno nezanimanje. So kakor Pepelka v hiši trdosrčne mačhe: le redko kdaj so deležne topliga, zavzetega pogleda, ki

odkriva in ljubi. Po navadi švigajo naši pogledi preko njihovih hrbov in pravijo: Ah, vse ste bile v službi časa, ki je minil in se več ne vrne; kaj nekaj nam še morete povedati danes, ko vas nič ne potrebujejo in nič več ne zahtevamo od vaše nekdanje mladosti?

In vendar imajo stari letniki literarnih revij mnogo skritega čara, neizčrpanega bogastva in obilo snovi za melanholične pomenske s sencami minulega časa. Na njihovih straneh srečujemo neštete reči, ki smo pa že zdavnaj pozabili in ki nam sedaj prihajajo nasproti nove in mlade. Zdi se nam, da se nam smehljajo še lepše kakor nekoč. Uživamo jih kakor vonj ovenelih rož, ki jih je topla voda v vazi znova osvežila. Mnogi spisi se nam zle drugačni; v prenekatem lastnem sestavku, ki smo ga morda kdaj objavili v starih letnikih teh revij, ugledamo kakor v motnem zrcalu svoj spremenjeni duhovni obraz.

Kdor se je navadil pogosteje obiskovati ta zapra in samotna pokopališča naše slovstvene preteklosti, z njihovimi znanimi in nezanimimi spomeniki, se bo posebno rad ustavljal ob pozabljenih imenih, ki so podobna zapuščenim grobovom na starih pokopališčih. So to imena pesnikov in pisateljev, ki jih je bodisi zgodaj požela božja dekla, bodisi prevarilo življenje in jih vrglo tja, odkoder se več niso mogli dvigniti na višje stopnje duhovnega življenja. Stare slovstvene revije so največje pokopališče zgodaj umrlih talentov in literarnih brodolomcev. Ljudi, ki niso imeli časa, da bi razvili in uveljavili svojo nadarjenost ali ljudi, ki niso imeli zadostne moči in so opešali na pol poti ali ostali pri prvih poskusih, pri delih ki jih niso privedla niti do tega, da bi se njihovih imen spo-

Kronika

*** Nobenih novih zakonov v Nemčiji.** Adolf Hitler je pustil izdajanje novih zakonov. Odslej se smejo v Nemčiji izdati le še taki zakoni, ki so neposredno važni za se lahko docela posvečajo državno oblastva so rešena podrobnejših pravilov, da se lahko docela posvečajo državno vodstvenim nalogom. Najvišja državna oblastva dajejo zgolj smernice, po katerih izvršujejo oblastva srednje in nižje stopnje svoje podrobne upravo. Decentralizacija upravnih nalog mora biti v Nemčiji čim bolj vidna.

*** Podaljšanje odstrel divjadi v Nemčiji.** Nemški državni lovski mojster je odredil za vso Nemčijo: odstrel gamsov je odslej dovoljen od 1. avgusta do 15. septembra, divjih petelinov od 1. aprila do 31. maja, ruševcev pa od 16. aprila do 15. junija. V lovskem letu 1942-43 je dovoljen lov na jerebice od 1. septembra do 15. oktobra in na fazane od 1. novembra do 15. januarja, v kolikor ta lov v posameznih revirjih ni docela prepovedan.

*** Velika zaloga živil zaplenjena.** V Splitu je bil policiji ovađen neki mešanec, ki si je bil nakopil velike množice raznih živil. Kontrolna policija je našla v podstrešju dotične hiše, v kleti in v raznih drugih prostorih res precejšnjo množico živil, ki so podvržena prijavi. Med drugim je imel moč 715 kg prosene moke, 44 kg prosa, 450 kg sladkorja, razdeljenega v manjše zavojke po 10 kg in 65 litrov olivnega olja, 70 kg mila, 50 kg riža, 60 kg beloga fižola in 130 kg fine bele moke. Vso to blago je oblast zaplenila in zaslislala lastnika, ki je izjavil, da je kupil proseno moko le zato, da bi si zredil dva prašička. Kar se pa drugih živil tiče, jih je bil nakupil še pred začetkom vojne, ko je bivša jugoslovanska oblast izrečno pozvala ljudi, naj si preskrbijo dovoljne množice živil za vojni čas. Tako ima ves sladkor in vso moko še izpred vojne ter je sladkorja imel celo 700 kg, pa ga je skoro polovico odpisal na Brač ter dobil zanj olivno olje. Moč je tudi trdil, da je bolan na ledvicah in da mora piti olivno olje kot zdravilo.

*** V Švicu ukradene krave.** Iz Verbanije ob švicarski meji poročajo, da je nekoliko obmejnih kmetov iz Domodossola skrivaj prekradalo švicarsko mejo ter v nekem planinskem stanu ukradli tri krave. Eno izmed teh so zlikovci takoj prodali neke mu mesarju, dve drugi pa sta se našli v nekem hlevu v Trontanu. Kr. Karabinjerji iz Domodossola, ki jim je bila tatvina javljena, so takoj odkrili ukradeno živino ter aretirali zlikovce. Sodišče je udeležence pohoda v Švicu obsodilo na 3 in na 4 leta ječe ter na občutno globo od 6000 do 7000 lir.

*** Srečen padeč.** V Savoni se je 16letna Rita Corrado, stojč na strehi svoje hiše, živahno razgovarjala s sosedo. V teku razgovora se je preveč približala krovu, izgubila ravnotežje ter padla s strehe v globino kakih 15 m. Padla pa je tako srečno na neko k sten priklonjeno kolo, da se je šamo neznatno opraskala.

*** Potok vina na cesti.** Pretekli terek je v Breu pri Mondoviu neka trdnica prevajala večjo večjo količino vina. Pri tem se je tovor zrahljal in trije sodi vina so padli z voza. Razbili so se in cesto je zalil potok vinske kapljice iz Astia. Iztoklo je 18 hl vina v vrednosti 10.000 lir.

*** Oplenjena trgovina.** V noči od 20. na 21. aprila je bilo vlomljeno v trgovino Severja Franca v št. Juriju pri Grosupljem.

Radio Ljubljana

ČETRTEK, 23. APRILA 1942-XX

7.30: Poročila v slovensčini. 7.45: Pesmi in napetosti — v odmoru napoved časa. 8.15: Poročila v italijansčini. 12.15: Koncert violinista Karla Saneja (pri klavirju L. M. Škerjanc). 12.40: Karakteristična italijanska skupina, vodi dirigent Prat. 13: Napoved časa — poročila v italijansčini. 13.15: Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovensčini. 13.17: Radijski orkester, vodi dirigent D. M. Šijanec — pisana glasba. 14: Poročila v italijansčini. 14.15: Simfonični vokalni koncert, vodi dirigent La Rosa Parodi. 14.45: Poročila v slovensčini. 17.15: Koncert pianiste Lelije Roberto. 17.45: Koncert tenorista G. Ugoletta. 19: »Govorimo italijansko« — prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovensčini. 19.45: Lahka glasba. 20: Napoved časa — poročila v italijansčini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovensčini. 20.30: Pesmi vojnega časa. 20.40: Prenos iz gledališča v Firenci: Rossini: Silvilski bravec. V odmoru: predavanje v slovensčini. 22.45: Poročila v italijansčini.

minjalji pisec slovenskih pregledov. Melanholija zgodnje smrti in bolest neuspehov, razočaranje s samim seboj in s lastno nemočjo, nista nikjer tako očitna kakor na pozabljenih straneh starih revij, kjer se sprehajajo največkrat samo še pogledi slovenskih zgodovinarjev in sestavljalcev seminarjskih nalog. Znatno del naše slovenske produkcije je tako zakopan in veliko je število pozabljenih grobov, po katerih orumenel papirju šestletni veter človeške minljivosti in otonosti.

Poleg slovenskih revij leže po naključju ohranjene kopice manj pomembnih časopisov — tistih ubogih proletarcev med revijami, ki so jih mnogi potrebovali in uživali, a jih nihče več ne spoštuje. Njihova usoda je še slabša: zapisani so neizprosni pogubi in ne vedo ne ure ne dneva, kdaj jih zagrabijo neusmiljena roka. A tudi v teh pozabljenih in porabljenih listih je marsikaj, kar je nastalo iz ljubezni do naše besede in iz spoštovanja do duhovnega življenja: tudi tu je prenekatra stran, ki je potekla iz svetle stvarjalne radosti, iz navnega, a osrečujočega navdušenja. Tudi v njihovih pozabljenih, že zdavnaj neaktualnih podobah je kos življenja, ki je minilo, kakor mine vse človeško, zapuščajč za sabo dolgo večerno sled delovnega in trdnega dneva.

ZAPISKI

Ver sacrum

V predavanju, ki ga je imel v terek zvečer v srebrni dvorani Uniona lektor Nemške akademije g. dr. Otto Drüner je obravnaval bistvo pesniškega motiva ver sacrum. Sominjajoč se v uvodni besedi praznika Rojstva Rima in navezujoč preko ideje o evropski skupnosti, ki je bila ve-

Tatovi so odnesli več kosov moškega šofa, kloba, flanel, moških srajc, trikotaje, svilenih nogavic, mnogo strojnega sukanca in drobnarij v vrednosti 24.500 lir. Verjetno bodo vlomili blago prodajali, zato je vsakdo naprošen, da tak primer prijavi na karabinjerski stanici ali prizadetemu proti nagradi.

*** Smrtna nesreča na graškem kolodvoru.** Železniški premikač Alfred Schrei, star 31 let, je v ponedeljek pri premikanju v Gradcu padel pod vagon, ki ga je tako hudo poškodoval, da je nesrečnik izdihnil, ko so ga pripeljali v bolnišnico.

*** Zvesta služabnica.** V Oberfeldkirchenu na Bavarskem je umrla 87letna gospodinj-ska pomočnica, ki je bila polnih 67 let v službi pri neki kmečki družini. Dvajsetletnica je prišla k hiši, katero je zapustila šele zdaj, ko jo je poklicala smrt.

*** 21.000 francoskih krunskih nakaznic ukradenih.** Francija se, je odločila, da bo odločno nastopila proti ljudem, ki so začeli donosno trgovati z ukradenimi ali ponarejenimi živilskimi nakaznicami. Pred francoskim državnim sodiščem se je pravkar končala velika kazenska razprava proti neki družbi, ki je nakradla nič manj kakor 21.000 krunskih kart. Glavni oboževalec Albert Lenot je bil obsojen na smrt, toda samo v odsotnosti, ker se mu je beg posrečil. Od oboževancev, ki so bili prignani na zatožno klop, jih je 11 obsojenih na do-smrtno prisilno delo in na zaplembo premoženja. Drugi so odnesli z manjšimi zapornimi kaznimi.

*** Velik požar.** Kakor poročajo iz Milana, je po nesreči nastal požar v Coronelli v pokrajini Ferrara. Zgorela je tvornica predvaja. Škodo so ocenili na poldrugi milijon lir.

IZ LJUBLJANE

u— Nova grobova. Umrl je upokojenec drž. železnice g. Anton Kus. Na zadnji poti ga bodo spremenili v četrtek ob 15. iz kapele sv. Frančiška na Zalah k Sv. Križu. — Za vedno je zapustil svoje državni upokojenec g. Martin Zbogar. Za njim žalujejo sin inž. Karlo, hčerka Pavla, poročena Rađa in ostalo sorodstvo. K večnemu počitku bodo dragega pokojnika spremenili v četrtek ob pol 15. iz kapele sv. Jakoba na Zalah na pokopališču k Sv. Križu. Naj v miru počivata! Užaščenim sorodnikom izrekamo naše odkrito sožalje!

u— Zaradi dodatnih živilskih nakaznic naj stranke ne prihajajo v mestni preskrbovalni urad, dokler meročina oblast ne objavi novega seznama upravičencev. Zato torej mestni preskrbovalni urad opozarja ročne, težke in najtežje delavce, da bi sedaj s hojo v mestni preskrbovalni urad samo izgubljali svoj dragoceni čas.

u— Sprejemanje radijskih sprejemnikov bodo komisije nadaljevale spet današnji četrtek, 23. t. m. ob 8. zjutraj v II. nadstropju stare cukrarnice na Poljskem nasipu št. 40. Tisti, ki jim je Kr. kvestura že sporočila, da morajo dati radioaparate mestni občini v shrambo, naj svoj aparat takoj prinese v staro cukrarno. Pa tudi tisti, ki še nimajo rešitve na Kr. kvesturi vložene prošnje, naj ne odlašajo na zadnji dan ter hite z oddajo aparatov, saj bodo dobili svoj aparat takoj nazaj, kadar bodo predložili komisiji dovoljenje na Kr. kvesturo za radijski sprejemnik in pa potrdilo mestne občine, da so aparat že oddali. Spet pa moramo opominjati vse lastnike aparatov, naj ne odlašajo z oddajo do zadnjega dne, ker so sami odgovorni za natančno izpolnjevanje odredbe o oddaji radijskih sprejemnikov. Komisije za sprejem aparatov v shrambo posluje v stari cukrarni vsak dan brez od-mora od 8. zjutraj do 20. zvečer, da pride vsakdo naglo na vrsto.

u— Mestni preskrbovalni urad bo zaradi sraženja uradnih prostorov v soboto in nedeljo 25. in 26. aprila t. l. posloval samo v najnujnejših primerih, zato naj pa tudi trgovci pridejo po blago že v petek 24. aprila.

u— Delo na cesti. Z lepim, toplim vremenom so po vsem mestu oživela tudi cestna dela. Dolga Tržaška cesta je postala brez dvoma najbolj prometna tranzitna žila Ljubljane. A. A. S. S. ji zaradi tega posveča razumljivo pozornost. Zdjaj so jo pričeli na zgornjem koncu posipati z lomljenim kamenjem. Cesta bo na vsej dolžini na debelo posuta, parni valjarji pa bodo gruč temeljito zvaljali. — V okviru cestnih del so na novo posuli in uredili tudi mnogo hodnikov za pešce.

u— Samo nekaj dni še bo odprta umetnostna razstava v Obersnelovi galeriji na Gosposvetski cesti. Zato opozarjamo prijatelje resnične umetnosti, naj si razstavlje-

nih 50 del priznanih likovnikov Gasparija, Santla, Smrekarja, Savjeca in Smerduja ogledajo, dokler je čas. Razstava je odprta dopoldne in popoldne.

Iz Novega mesta

n— Živila je kradel. Pred malim senatom novomeškega okrožnega sodišča se je moral v terek zagovarjati radi tatvine komaj 18letni Jože iz Sodražice. Oboževanica mu je očitala, da je ukradel svojemu sosedu večjo količino masti, moke, slanice in drugih danes tako dragocenih živil ter jih prodal. Oboževalec je dejanje skesano priznal. njegov oče pa je vso škodo povrnil svojemu sosedu. Po primernem poduku je mali senat obsodil Jožeta na 4 mesece zapora. vendar pogojno za dobro dve let, ker upa, da se bo neprimidljiv še povrnil na pravo življenjsko pot.

n— Nova cestna dela. Po nalogu Visokega komisiarstva se bodo te dni pričela večja obnovitvena dela na pokrajinskih cestah v novomeškem okraju. Novomeški okrajni cestni odbor bo končal gradnjo hodnika in ograje pri pokopališču v Novem mestu in že začela dela na pokrajinski cesti Mira—Tihoboj. Večja dela se bodo pričela z gradnjo pokrajinske ceste Novo mesto—Hmeljnik—Karteljevo, ki bo vezala Novo mesto preko Arnuške vasi z Mokronogom. Pri teh delih bo zaposleno preko 100 delavcev.

n— Nove uradne ure. Na novomeškem okrajnem glavarstvu je bilo sedaj uvedeno deljeno uradovanje. Oddelek glavarstva poslujejo odslej dnevno od pol 9. do pol 13. in od 16. do 19. edino ob sobotah se uraduje samo dopoldne. Novi okrajni civilni komisar g. Giuseppe Mannu-Ricci sprejema stranke kakor doslej ob ponedeljkih, sredi in petkih od 9. do 12. ure.

S Spodnje štajerske

Zapisrega mladine. Kakor drugod v Nemčiji, so v nedeljo tudi v novo zasedenih krajih zapisregli 14letnike in jih s tem uvedli v organizacijo Hitlerjeve mladine. V Mariboru je bila uvedba skupna. Nastopilo je 700 dečkov in deklic. Zapisregel jih je vodja Rudolf Schilcher.

Mladinski dom v Rušah so v nedeljo izročili svojem namenu. Med drugimi sta govorila okrožni vodja Doboczky in vodja Heimabunda Franc Steindl, ki je rekel: »Na Spodnjem štajerskem so bile ustvarjene jasne fronte in tu se znajde vsa mladina na strani nove Nemčije.« Nadalje so v nedeljo odprli 50 zborovalnih sob za mladino. — Na Hitlerjev rojstni dan so na Spodnjem štajerskem odprli 38 novih otroških vrtcev, tako da jih je zdaj skupno 103. nekaj pa jih še urejajo. V posameznih otroških vrtcih je po 60 do 80 otrok.

Nesreče. Pri metanju krogel je padla 16-letnemu Antonu Bosnetu v Studenčih krogla na glavo in se je zgrudil nezavesten in s krvjo oblit. Na Fali je padel 59letni Anton Kalunder z zidarskega odra in se hudo poškodoval. Enako se je pri padcu poškodovala 17letna Terezija Kolbičeva, zaposlena v mariborski tekstilni tovarni. Z lestve je padel 19letni Bogomir Rozman iz Maribora, si pokolnil več kosti in si nari hrbtenico.

Iz Hrvatske

Na Sijeme bodo zgradili žično železnico. Takoj po končani vojni bodo začeli graditi, kakor poročajo listi, žično železnico na Sijeme. Načrte zanjo izdeluje znana nemška tovarna za žične železnice Pohlik. V načrtu je tudi gradnja žične železnice na Medvednici, seveda tudi šele po vojni.

Odlikovana italijanska častnika. V navzočnost italijanskega poslanika v Zagrebu Casertana je pred dnevi Poglavitnik odlikoval z najvišjim hrvatskim redom, krono kralja Zvonimira z meč, italijanska častnika Domenica San Giorgia in njegovega tovariša Tabaina. Prvi je dobil red 1. stopnje, drugi pa red 2. stopnje. Odlikovana častnika sta lani spremljala dr. Paveliča na povratku v domovino.

Spomenik kralju Tomislavu. Društvo za zgraditev spomenika prvemu hrvatskemu kralju Tomislavu je sklenilo še letos postaviti na trgu pred zagrebškim kolodvorom spomenik, ki bo predstavljal kralja Tomislava na konju. Osnutek zanj je izdelal umrlj kipar Franges-Milhanović. V spomin na tisočletnico državne samostojnosti bodo ustanovili tudi poseben muzej.

Iz Srbije

Kostj srbskih vladarjev bodo prepeljali v Beograd. Po posredovanju pristojnih nemških oblastev bodo zemске ostanke kneza Lazarja, carja Uroša in zadnjega des-pota Stepana prepeljali iz samostanov na Fruški gori v Beograd.

tem človeško presretnem poslovljenem govoru je poveljeval lepoto Ljubljane in izrazil svoje poglede in misli o njeni funkciji glede na stične točke romanskega, slovanskega in germanskega elementa.

Predavanju so prisostvovali poleg nemških predavateljev tudi zastopniki Oblasti odnosno italijanskih kulturnih institucij gg. prof. U. Urbani, dr. Attilio Budrovich i. dr.

Dr. Bajič, Dodatek k Delovnopravnomu zborniku. K svojem delovnopravnomu zborniku, o katerem smo ob izidu poročali, je izdal sedaj avtor svoj prvi dodatek, ki obsega dopolnitve do 1. januarja 1941. Dodatek je izredno dragocen, ker se na ozemlju bivše kraljevine Jugoslavije, zasedenem po italijanski vojski, uporabljajo še nadalje tamkaj veljavni zakonski predpisi o civilnih, trgovinskih, meničnih in kazenskih stvareh. Zato so ostale v veljavi tudi izpremembe in dopolnitve, ki jih vsebuje pravkar izišli prvi avtorjev dodatek. Tehnično je dodatek odlično zamišljen, saj ostane Zbornik po posebni uvrstitvi dodatnih listov vanj nespremenjena, a dopolnjena celota.

Za ustanovitev didaktičnega centra latinske. Dne 21. t. m. so se v Institutu za rimske študije v Rimu sestali latinsti iz vseh starih pokrajin Italije, da pretrgajo vprašanja, ki so v zvezi s poučevanjem latinske in da se sporazumeje glede ustanovitve Nacionalnega didaktičnega središča za latinski jezik.

Nova turneja Berlinske filharmonije. Berlinska filharmonija je nastopila šesttedensko turnejo po Franciji, Španiji in Portugalski. Koncerte dirigira Clemens Krauss, program obsega nemške klasične in roman-

Slovenec v izseljenem odboru v Vrnjački banji. V Vrnjački banji je zelo mnogo izseljencev in imajo tudi poseben dom, v katerem je že doslej 328 otrok. Nedavno je bil izvoljen nov izseljenjski odbor, v katerem je tudi Slovenec Ivan Rojnik.

Razstava slovenskega slikarja A. Sirkca. Znani slovenski akad. slikar, prof. g. Albert Sirk iz Celja stanuje zdaj v Zaječaru. Že pred vojno so njegove slike bile predmet zelo pohvalnih kritik ne le z raznih razstav v Sloveniji, ampak tudi v Italiji in Franciji. V Zaječaru je ustvaril celo vrsto novih slik. Že za minili božič so se vršile priprave za razstavo njegovih slik v Zaječaru, toda iz tehničnih razlogov je morala razstava biti odložena. Sedaj bo v kratkem otvorena, in obstoja namera, da se enake razstave prirede v vseh večjih krajih Timočke krajine.

Smrt v visoki starosti. V Beogradu je pretekli mesec umrl Dimitrije M. Bodi, bivši diplomatski odpravnik poslov Srbije v Sofiji, Bitolju in Solunu, kasnejši sodnik in še kasneje advokat v Beogradu. Rojen l. 1850. iz ugledne beogradske rodbine je doživel visoko starost 92 let.

Verski posli prešli na ministrstvo prosvete. Izšla je uredba min. sveta o prenosu poslov oddelka za vere pri ministrstvu pravde na ministrstvo prosvete, v katerem bo osnovan v to svrhu poseben oddelek.

100 kg pšenice = 90 kg enotne moke. Upravnik žitne centrale je predpisal uredbu, da se mora v bodoče iz 100 kg pšenice zmleti 90 kg enotne moke in 8 kg otrobov.

Maksimalne cene za sadje in povrtnino v Beogradu. Te dni je komisariat za cene določil sledeče cene: za krompir 7 do 8 din, fižol 12 do 16 din, kisljo zelje naribano 8, v glavah 7 din, korenje 15 din, pesa 5, čebula 12, česen 20, jabolka 25 do 40, suhe slive 42, orehi 55, izluščeni 196 din. Vse cene veljajo za 1 kg.

Dr. Josip Tašner upokojen. Predsednik min. sveta je na predlog ministra pravde upokojil načelnika min. pravde dr. Jos. Tašnerja, našega slovenskega rojaka iz Male Nedelje pri Ljutomeru.

Niš ima 85.000 prebivalcev. Po najnovejšem popisu prebivalstva šteje Niš skupno s kolonijo Pantelej 85.000 duš.

Popisovanje v okraju trsteniškem je našlo 54.153 prebivalcev ter je trsteniški okraj za kruševacim, ki šteje 60.960 duš, največji v kruševackem okraju.

Maksimalna cena kvasu. Sladkorna centrala je z naredbo predpisala najvišje cene za kvas, in sicer sme proizvajalec računati za 1 kg z državno trošarino in skupnim davkom vred franko žel. postaja 41 din, prodajalec na debelo 45 din, prodajalec na drobo, 60 din.

4.900.000 din za nabavo plugov. V smislu uredbe o načrtu za načrtno kmetijsko proizvodnjo je kmetijski minister iz 50 milijonskega posojila odobril kredit v iznosu 4.900.000 din za nabavo plugov, ki bodo razdeljeni med kmete.

Osamosvojitve bolgarske trgovine

Sofija, 22. apr. Bolgarski službeni list objavlja dopolnilne določbe k novemu zakonu o notranji trgovini v Bolgariji. Po novih določbah bodo smeli neposredno nakupovati kmetijske prielke samo bolgarski trgovci ali družbe, katerih kapital je pretežno bolgarski. Inozemci in družbe s pretežno inozemskim kapitalom bodo smele izvrševati te nakupe samo tedaj, ako izvršujejo to delo najmanj 3 leta. V vseh novih pokrajinah, izvenzem Dobrudžo, se bodo do 31. decembra 1944 smele ustanovljati samo takšna trgovska podjetja, ki bodo povsem v bolgarski posesti. (Utlime notizije.)

Preosnova luksemburške trgovske zbornice

Luksemburg, 22. apr. Dosedanje pravne osnove luksemburške trgovske zbornice, ki je bila doslej voljena poklicna zbornica, je zamenjala pruska zakonodaja o trgovskih zbornicah, s čemer se je delokrog luksemburške trgovske in industrijske zbornice znatno povečal. Zbornica je bila že doslej v glavnem vključena v območje gospodarskih ukrepov oblasti, sedaj pa ji je z novimi odredbami dana tudi primerna pravna osnova. Za predsednika zbornice je bil imenovan generalni direktor Arbedovega koncerna A. Meyer, ki mu pomaga kot posvetovalni organ svet 25 članov. Istočasno s temi spremembami v trgovski zbornici je bil razširjen na področju Luksemburga tudi nemški zakon o organizaciji zgradnj nemškega gospodarstva z dne 27. februarja 1934, po katerem s vse zasebne poklicne organizacije nadomeste z državnimi organizacijami. (Kölnische Zeitung.)

Zaupna posvetovalnica

Kupon za odgovor v »Zaupni posvetovalnici« dobiti v nedeljski številki »Jutra«. Odgovore objavljamo v vsaki ponedeljski izdaji in po potrebi v četrtekovi številki »Jutra«.

Ljubezen. Iz priloženega je razvidno, da misli na vas, čeravno se tako hladno in nerazumljivo obnaša. Ali ni morda kaj drugega temu vzrok? Računajte z vsemi možnostmi. Morda iz katerega koli vzroka ne more, odnosno ne sme pred vsemi razkriti svoja čustva do vas. Kar vam je takrat povedal, je bilo kljub namerni nejasnosti iskreno in resno: njegova dokončna odločitev za vas. Verjemite: on vas še vedno čaka!

Lilija. Vaš značaj se je kljub mladosti že primerno izklesal, vendar se vaša podzavest le težka sprizani s stvarnostjo. Ste še preko mere občutljivi, da vas tudi malenkosti vržejo iz ravnotežja. Poizkusite si pridobiti stvarni pogled na svet.

L'Amour crantive. Vi ste ponosni, skoro ošabni, domišljavi, živahni, vendar še tako mladi, da boste napake z vztrajnostjo in trdnjo voljo lahko opravičili. Vi se nereden in neuravnotežen, Z pa občuten materialist in slabši. Rad zapade tujim vplivom, obenem pa je nestalen in strasten. Sodite sami. Če želite resnega nasveta, pa obširneje in zaupneje obrazložite zadevo.

Plavolaska. Nesrečna sem, da nikoli tega. Imam skoro črne lase, a sem si jih zaradi mode barvala v svetloplavo. Toda kmalu so mi lasje pričeli izpadati in mi kar naprej izpadajo, da sem že kar čupala. — Takoj prenehajte z barvanjem las, če ne, boste kmalu lepo plešasti. Zauvalite se sedanjim modi, ki dovoljuje kratke lase. Dajte si lase čim krajše ostrčiti, kar jih bo utrdilo. Da boste imeli dostojno glavo, si lase počesite v drobne kodre, da ne bo vidna njih dolžina. Lase pogosto namažite z mandeljnovim oljem in s špiritom, ki mu primešamo nekoliko kafe, pa boste sčasoma dobili močne lase lepe naravne barve.

Mož in žena — brez značke. Poslijta vsak zase, tako da drug za drugega ne bosta vedela značko, po katero vama bom rade volje svetloval.

Brom. Vaš značaj doživlja velike spremembe, zato vam nimam mnogo povedati. Ste sebični, svojeglavi, površni, visoko leteti. Vendar se vse te napake obračajo na bolje in je verjetno, da se boste primerno izklesali.

G. R. Ali si res rojen pred 14 leti? To-liko dobrih lastnosti imaš, da vse slabe zaseniš. Bodi priden in pošten in postal boš mož!

F. B. Lj. 20 — Č. L. Ljubljana 18. Obe pisni sem prejel, toda obe brez podpisa in kupona. Izpolnite pogoje in prejeli boste zaželeno odgovore.

Interesantna. Imam 18 let in čudno lastnost, da hočem, da bi se vsak možki zaljubil vame. Če se to ne zgodi, sem vsa nesrečna in dotičnega zasvožam. Kaj poročate na to? — Da ste resnično interesantni!!!

V dvoje. Oba imata vse lastnosti, ki so skupnemu življenju potrebne. Njegova hladnost in plahost ne moreta biti v oviro. Mnogo sreče!

Zaskrbljena — 40. Imam hčerko edinko, ki sem jo zelo strogo vzgajala. Zdjaj ima 20 let in je postala neposlušna. Bolj cenim možko družbo kakor dom. — Povsem razumljivo. Vaša hčerka želi svobodno dihati. Ker je spoznala stvari, ki ste jih vi prikrivali, je vaša avtoriteta v nevarnosti. Poizkusite z lepimi dejanji ponovno pridobiti njeno zaupanje. Pomislite, da ste tudi vi nekoč šteli 20 let...

Orel višin. 1. O tem vam ne morem svetovati, ker mi ni jasno, v čem obstoja gorovirni nedostatek. Opišite polrobnjeje. 2. Ste inteligentni, zmogni, a še uravnoteženi. 3. Brez rojstnih podatkov vam ne morem odgovoriti.

Prah — 10. Ali je cestni prah škodljiv? — Nekateri trdijo da je, drugi, da ni. Izračunali pa so, da vsebuje en gram cestnega prahu 18 milijonov mikrobov. Vendar jih trde sestavine in vpliv sonca prahu večji del sproti uničujejo.

71213. Ste odločni, stalni, vztrajni, imate trdno voljo, stvarno mislite, vendar še niste dosegli notranjega ravnotežja. Imate tudi dobro srce in vest, a ste še malo površni.

Srečna 9. Kljub primernim letom ste še zelo lahkoverni in naivni. Olikujeta pa vas skromnost in odkritosrčnost. On je izkušen, samozavesten in obziren. Srečni ste, kaj še hočete!

1916. Nimate še ravnotežja in se še zmerom predajate iluzijam. Ste občutljivi za zdravje. Drugače imate lepo dušo in dobro srce. Kaj vas teži? Le zaupno izpovejte svojo skrivnost!

Ostali. Potrpajte. Na vrsto pridete vsi!

bodočnosti. Poglavitna ideja je stremljenje človeka po skladu z naravo, v kateri edim lahko razvija vse svoje sile in spozna Boga.

Karpatkonemski umetniki so priredili razstavo svojih del v prostorih slovaškega Umetnostnega doma v Bratislavi. Otvoril jo je voditelj nemške skupine na Slovaškem inž. Karmasin.

Češko glasbeno življenje se še vedno živahno razvija. Za meseca april in maj je češki kulturni svet pripravil vrsto koncertov in literarnih večerov z naslovom »Pomnil češke glasbe«. Prireditelj v tem znamenju bodo v vseh mestih Protektorata.

Hebblov teden na Dunaju. Od 31. maja do 5. junija bo na Dunaju vrsta prireditve v spomin dramatika Hebbela, ki je kot severni Nemec našel v tedanjim avstrijski prestolnici svojo drugo domovino. Prirejena bo razstava »Hebbel in Dunaj«, gledališča pa nameravajo uprizoriti manj znane Hebblove drame.

Umrl je naš ljubljani oče, stari oče, stric in tast, gospod

Službo dobi
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

Daktilografko
zmožno perfektno italijan-
skega jezika, sprejemem ta-
koj, Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Pisarnice«.
4998-1

Postrežnico
srednjih let, za popoldne
sprejemem za vrtna in hiš-
na dela takoj. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
5183-1

Mlado dekle
dobi službo pri dveh ose-
bah. Delo lahko, prijazno do-
ma. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra.
5200-1

Kuharico
za vsa domača dela, iščem
za takoj. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
5200-1

Upokojenec
dobi službo hišnika na me-
ščanski soli na deželi. Pla-
ča 230.-, prosto sta-
novanje, kurjava in raz-
svetila. Nastop službe ta-
koj. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Hišnik-maj«.
5212-1

Službo išče
Beseda 1 - 30, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 2.-

20letni fant
sposoben za vse, išče služ-
bo, najraje za slugo. Na-
slov se pošlje: Tyrševa c.
št. 58, dvorišče, Amon
Ivan.
5203-2

Službo iščemo
za dipl. jurista s sodno
praksno in abiturientskim te-
čajem. Zmožen je nemški-
ne in italijanske. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra pod
»Pravna moč«.
5196-2

Pouk
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

Učiteljja
za mandolino iščem. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
5211-4

Vajenci (-ke)
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

Učenka
za trgovino s mešanim bla-
gom, sprejemem takoj. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra.
5194-44

Prodajam
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

Nekaj oblek
moških in plaščev prodam
po ugodni ceni. — Rudolf
ZORE, Ljubljana, Gledališ-
ka ulica 12.
5217-6

Prodajam
kompletno posteljo in mo-
ški površnik, vse v dobrem
stanju. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
5188-6

Nekaj pohištva
prodajam. Zrinjskega c. 7-II,
vrata 6, Ljubljana.
5201-6

Električni mlinček
»Mahlkónige« za kavo in
Kneipp ter leseno register-
blagajno, prodajam ILSERŠC
& Co., Ljubljana, Cesta 29,
oktobra 13, telefon 37-54.
5190-6

**Aparat za trajno
ondulacijo**
s transformatorjem 24 Volt
30 greli, hvalno in lažno
vse novo, prodajam ILSERŠC
& Co., Ljubljana, Cesta 29,
oktobra 13, telefon 37-54.
5189-10

Semenski oves
namizno koruzo, topinam-
bur kot nadomestek krom-
pirja, detelino seme, trav-
ne mešanice, fižol za kr-
mo in jelo, nudi Sever &
Komp., Ljubljana.
5202-6

Razprodajamo
dalje najlepših vrst, bego-
nije, gladole in druge
cvetne gomolje. Zahtevajte
cenik! Sever & Komp.,
Ljubljana.
5203-6

Športno sedlo
in motocikl prodam. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra.
5210-6

Kupim
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

Buteljke
in razne druge očistene ste-
klenke kupuje Medarna,
Zidovska ul. 6.
5197-7

Otroški voziček
in harmoniko za učenje ku-
pim. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Takoj«.
5208-7

Auto, moto
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

Trgovci, pozor!
Motorno trikolno, nosi do
400 kg, za dovoljeno vol-
no, zabi malo bencina, in
motorno kolo 125 cm, in
200 cm, skoro novo, prodajam
ILSERŠC & Co., Ljubljana,
Cesta 29, oktobra 13, tele-
fon 37-54.
5189-10

Kolesa
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

**Nova vrsta
trikrikljevi**
Cena 1.670.- in 1.780.-.
Trickrikle izdelamo z upo-
rabo Valge kolesa, pri tem
kolesa ne pokvarimo. Monta-
žiranje ali odmontiranje se
izvrši v nekaj minutah.
Zastopstvo: J. Hafner, Ljub-
ljana, Prisoj. ul. 5 (Ta-
bor), tel. 36-33.
5207-11

Dva trikriklja
malo rabljena, za zelo niz-
ko ceno naprodaj. Gene-
rator delavnica, Tyrševa 13
(Figovec, levo dvorišče),
tel. 29-27.
5215-11

Pohištvo
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

Dve spalnici
lepi in moderni, orehova
korenina in čevljični jesen,
prodajam mizarstvo A. Cimer-
man, D. M. v Polju pri
postaji.
5184-12

**Nov kavč, pisalna
miza in samok, soba,**
elegante izdelave, skoro za
vsako ceno naprodaj. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra.
5214-12

Les
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

Drva
trda, sečnje 1941 in zimke
1941-42, kupimo. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Trda drva«.
5193-13

Kapital
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

Delnice
Ljubljanske kreditne banke
(temeljne) kupimo par sto
komadov. Rudolf ZORE,
Ljubljana, Gledališka ulica
št. 12.
5220-16

Delnice
bivše Jugoslovanske banke,
Pivovarne Union in Trbo-
veljske, imam naprodaj. —
Samo resni kupci pridejo v
pošto. Rudolf ZORE, Ljub-
ljana, Gledališka ulica 12.
5219-16

Gotovine
2 milijona lir bi se vložilo
v dobro in sigurno podjetje.
V pošto pride samo ceo-
ten znesek. Sanacija izklju-
čena. Rudolf ZORE, Ljub-
ljana, Gledališka ul. 12.
5218-16

Lokali
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

Skladišče
zračno in suho, v centru,
išče Medarna, Zidovska uli-
ca 6.
5198-19

Sobe išče
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

Prazno sobo
ali dve iščem za shranitev
pohištva. Ponudbe z naved-
bo velikosti na ogl. odd.
Jutra pod »Kabin takoj«.
5193-23a

Živali
Prodajam
2 plemenski zajki, beli, in
sivo orjakinjo, Bahar, Zri-
nskega cesta 26.
5206-27

Izgubljeno
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

Listnico
sem izgubil. Najditelj naj
obdrži v njej se nabavljajoč
500 lir, dokumente naj vr-
ne proti nadaljnji nagradi
1000 lir. Jošt, Kočevje.
5216-28

Obrt
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

Krznarstvo
Eligij Eber, Ljubljana, Kon-
gresni trg 7 - prevzema
v popravilo in shrambo vso
kožuhovino čez poletje.
4931-30

Semenski krompir
ca. 100 kg dam osemu, ki
ima niivo v šilki, proti
vrnitvi po dogovoru. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
5192-33

Vso kožuhovino
sprejemam čez poletje v
shrambo, kakor tudi vso
popravilo po najnižji ceni.
Kožuhovina Danilo Preda-
lić, Ljubljana, Sv. Petra
cesta 18.
5010-30

Pridelki
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

Sena v balah
imam nekaj vagonov na
prodaj, Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Sena«.
5163-33

Kislo zelje in repa
vsaka količina, na razpo-
lago v trgovini »Evas«, Blei-
weisova (Tyrševa) 77.
5204-33

Razno
Beseda 1 - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za
sifro 1 5.-

premogov. ugaska
(lela), katerega brezplačno
stavila na razpolago inter-
esentom.
5213-37

**ISCEMO
RAZPEČEVALCE
dobro idočih knjig**
kavčija 50.- lir. Ponudbe na oglasni
oddelek Jutra pod »Agilenc«.

**Kupujte
edino pri naših
oglaševalcih!**

**VSAK
naš naročnik
je zavarovan**

**ALI
ste poravnali
naročnino?**

**ISCEMO
RAZPEČEVALCE
dobro idočih knjig**
kavčija 50.- lir. Ponudbe na oglasni
oddelek Jutra pod »Agilenc«.

Zidje v Zedinjenih državah
V Zedinjenih državah je danes več židov
nego v kateri koli drugi državi na svetu,
ugotavlja glasilo švicarskih židov »Isra-
elisches Wochenblatt«. Po njegovih naved-
bah je bilo l. 1898. v Zedinjenih državah
okrog 500.000 židov, danes jih je skoraj 5
milijonov. Sam New York jih šteje več ne-
go 2 milijona. V tem mestu je tudi 1000
sinagog, med tem ko je le 430 katoliških
in 190 evangelijskih cerkva. To dokazuje
pač, da domovina židov ni Palestina, tem-
več republika zvezdnega prapora.

**Kupujte
edino pri naših
oglaševalcih!**

**VSAK
naš naročnik
je zavarovan**

**ISCEMO
RAZPEČEVALCE
dobro idočih knjig**
kavčija 50.- lir. Ponudbe na oglasni
oddelek Jutra pod »Agilenc«.

Zidje v Zedinjenih državah
V Zedinjenih državah je danes več židov
nego v kateri koli drugi državi na svetu,
ugotavlja glasilo švicarskih židov »Isra-
elisches Wochenblatt«. Po njegovih naved-
bah je bilo l. 1898. v Zedinjenih državah
okrog 500.000 židov, danes jih je skoraj 5
milijonov. Sam New York jih šteje več ne-
go 2 milijona. V tem mestu je tudi 1000
sinagog, med tem ko je le 430 katoliških
in 190 evangelijskih cerkva. To dokazuje
pač, da domovina židov ni Palestina, tem-
več republika zvezdnega prapora.

**Kupujte
edino pri naših
oglaševalcih!**

**VSAK
naš naročnik
je zavarovan**

**ISCEMO
RAZPEČEVALCE
dobro idočih knjig**
kavčija 50.- lir. Ponudbe na oglasni
oddelek Jutra pod »Agilenc«.

Dal 15 al 30 aprile vengono emesse le nuove serie di

BUONI DEL TESORO NOVENNALI 5% A PREMI

Interessi e Premi esenti da ogni imposta presente e futura

PREZZO di emissione: L. 97,50 per ogni cento lire di capitale nominale da versarsi sia in contanti che in cedole ammesse in sottoscrizione.

PREMI: ciascuna serie di L. 1 miliardo di Buoni concorre annualmente a n. 116 premi per un ammontare complessivo di L. 4.800.000 mediante estrazioni semestrali.

Le sottoscrizioni si ricevono presso tutte le Filiali dei seguenti Enti e Istituti che fanno parte del Consorzio di emissione, presieduto dalla Banca d'Italia:

Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro — Banca d'Italia — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare Cooperativa Anonima di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banco Santo Spirito — Credito Varesino — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali di Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà — La Fondiaria Compagnia di Assicurazioni Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio;

Credito Commerciale, Milano — Banca Cattolica del Veneto — Banca Toscana — Banca Agricola Milanese — Banca Provinciale Lombarda — Banco di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Credito Romagnolo — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Banca Bellinzaghi — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banco S. Paolo, Brescia — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banco Alto Milanese — Banca di Calabria;

Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca Popolare, Lupo — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese; Tutte le altre Casse di Risparmio, Banche e Banchieri, e Banche Popolari, iscritte alle Federazioni di Categoria, nonché gli Agenti di Cambio partecipanti alla Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio.

Od 15. do 30. aprila bodo emitirane nove serije

9 LETNIH 5% ZAKLADNIH BONOV S PREMIAMI

Obresti in premije so oproščene sicerne sedanje in bodoče davčine

EMISIJSKA CENA: lir 97,50 za vsakih 100 lir nominalne glavnice, plačljivih ali v gotovini ali s kuponi, dopuščenimi za vpis. PREMIJE: Na vsako serijo 1 milijarde lir bonov odpade letno 116 premij v skupnem znesku 4.800.000 lir, ki se žrebajo vsakih šest mesecev.

Vpisovanje se lahko opravi pri vseh podružnicah naslednjih ustanov in zavodov, ki pripadajo emisijskemu konzorciju, pod vodstvom zavoda Banca d'Italia:

Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro — Banca d'Italia — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare Cooperativa Anonima di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Popolare di Milano — Banco Santo Spirito — Credito Varesino — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali di Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà — La Fondiaria Compagnia di Assicurazioni Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio;

Credito Commerciale, Milano — Banca Cattolica del Veneto — Banca Toscana — Banca Agricola Milanese — Banca Provinciale Lombarda — Banco di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Credito Romagnolo — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Banca Bellinzaghi — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banco S. Paolo, Brescia — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banco Alto Milanese — Banca di Calabria;

Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca Popolare, Lupo — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese; Vse ostale hranilnice, banke, bančniki in ljudske posojilnice, ki so vključene v Zvezd bančne kategorije, kakor tudi menjalnični agenti, ki so člani družbe »Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio«.

E. Salgari:

Črni gusar

Roman

Črni gusar, ki je stal na poveljniškem mostiču, je zaklical Morganu:

»Povejte obalnim bratom, da je dobil Rdeči gusar časten grob v valovih Velikega zaliva in da se njegov brat živ varoval mednje, z namenom, da pripravi osveto. Sporočite tudi Olonezu, da pridem drevi k njemu, in predajte guvernerju moj pozdrav! Kasneje obiščem tudi njega!«

Počakal je, da so spravili jadra in privezali ladjo. Potem je šel v kajuto k mladi Flamki, ki se je pripravljala za izkrcanje.

»Vojvodinja,« je rekel, »čoln, ki vas ponese na kopno, že čaka!«

»Kot ujetnica pričakujem vaših ukazov, gospodi!« je odgovorila.

»Ne, madame! Svobodni ste!«

»Svobodna? Saj še nisem plačala odkupnine, kapitan!«

»Odkupnina že leži v posadkini blagajni!«

»Kdo jo je plačal?« se je zavzela. »Niti marqués de Heredias niti maracaibski guverner še nista do-
bila glasu o mojem ujetništvu!«

»Morebiti se je našel kdo drug!« je z namočenim odvrnil.

38

»Pa menda ne vi...?«

»In če bi bil jaz?« Poveljnik ji je globoko pogledal v oči.

Mlada Flamka je zardela in za trenutek pomolčala. Nato je ganjeno rekla:

»Takega velikodušja od tortuških flibustirjev nisem pričakovala; toda od vas me ne preseneča!«

»Kako to, madame?«

»Ker ste drugačni! V teh nekaj dneh, kar sem na vaši ladji, sem spoznala plemenite lastnosti gospoda Ventimiljskega. Prosim vas pa, da mi pove-
ste, koliko je nanesla moja odkupnina!«

»Torej se vam mudi plačati odkupnino in za-
pustiti Tortugo?«

»Motite se! Ko pride ura, da zapustim ta otok,
ga bom morda zapustila z globokim obžalova-
njem!... Zmerom bom hvaležna Črnemu gusarju
in nikoli ga ne bom pozabila!«

»Madame!« je vzklilnil gusar, in oči so se mu
zableščale.

Naglo je hotel stopiti k nji, a se je premislil in
žalostno dejal:

»Morda bom takrat že najhujši sovražnik vaših
prijateljev! Kdo ve, ali me boste še hoteli poznati!«

Hitro je krenil proti Honorati, obstal pred njo
in nepričakovano vprašal:

»Ali poznate guvernerja v Maracaibu?«

Vojvodinja je pri teh besedah vztrepetala, in v
oči se ji je pokazal strah.

»Da,« je rekla, kakor bi se obetavljala. »Zaka-
j vprašate?«

»Danke, da samo iz radovednosti!«

»Oh, moj Bog!«

»Kaj vam je?« se je gusar zavzel. »Tako ble-
ste, tako razburjeni...?«

»Zakaj to vprašanje?« je z dušičim se glasom
ponovila Honorata.

Preden je utegnil gusar odgovoriti, je potrkalo
na vrata, in Morgan je stopil v kabino.

»Poveljnik, Pierre Nau vas pričakuje na svo-
jem stanovanju; važne novice ima za vas. Mislim,
da grede vaši načrti v klasje in da je za mašče-
vanje vse pripravljeno!«

»Aha!« je vzklilnil gusar, in oči so mu vzpla-
menele. »Torej napredujemo!«

Obrnil se je k mladi Flamki, ki je še vedno stra-
homa zrla vanj.

»Madame! Ali vam smem ponuditi gostoljubje
v svoji hiši? Vsa vam je na razpolago! Moko, Car-
maux in Stiller vas pospremito tja in vam bodo
na voljo!«

»Se besedico zastran odkupnine!« je vojvodinja
zajeljala.

»O tem se pogovoriva kasneje!«

Gusar je ni več poslušal; kratko se ji je pri-
klonil, nato pa z Morganom vred odšel.

Šalupa s šestorico veslačev ga je čakala ob le-
vem boku ladje. Sedel je h krmlilu, toda odpeljal
se ni na breg, kjer so gusarji še vedno pirovali in
razgrajali, temveč proti majhnemu zalivu v vzhod-
nem koncu pristanišča, kjer je rasel palmov
goščit. Precej daleč v ta gal je bil že prodrl, ko
ga je zdramil na glas: »Vse dobro!«

»Vse dobro!« je glas: »Vse dobro!«

»Vse dobro!« je glas: »Vse dobro!«